ISSN: 0213-2052

TEXTO DE LA *LEX VRSONENSIS*

The text of the Lex Vrsonensis

A.U. STYLOW

BIBLID [0213-2052 (1997) 15, 269-301]

CIL II²/5, 1022 (= CIL II 5439. 5439a. p. 1038= CIL I² 5694 cf. p. 724. 833. 916 sq.; Eph. Epigr. II p. 105-151.0221-232; Eph. Epigr. III p. 87-112 cf. Eph. Epigr. VIII p. 527; Eph. Epigr. IX p. 83. 91)

De las originariamente nueve tablas de bronce —una compuesta de dos partes de tres columnas, seis de dos partes de dos y tres columnas respectivamente y dos de tres columnas— se conservan dos enteras (tab. V y VII), la parte anterior de una tercera (tab. IX) y una serie de fragmentos de una cuarta (tab. VIII), todas hoy en el M.A. N. de Madrid. Una copia moderna de col. 21 con las l. 1-10 (CIL II 5439a cf. I² p. 916; F. Diego Santos, Epigrafía romana de Asturias, Oviedo 1959, 240 n. 4) se conserva en The John Hopkins University Archaeological Collection, otra copia reciente de la parte anterior de tab. V en el Museo Arqueológico Municipal de Puente Genil (Córdoba).

Tab. I-IV col. 1-18 cap. I-LXI in. están perdidas.

Tab. V col. 19-24 cap. LXI ex. - LXXXII in. Parte a (n. inv. 16736)
59-58 x 90,7-90,2 x 0,4/0,5 cm. Parte b (n. inv. 16736 *bis*)
58/58,5 x 90-92,5 x 0,4/0,5 cm.

- - - - - -
[- - - cui quis ita ma]-

Col. 19

num ◦ inicere iussus ◦ erit ◦, iudicati iure ◦ man-

© Ediciones Universidad de Salamanca

us ∘ iniectio esto ∘ itque ∘ ei ∘ s(ine) ∘ f(raude) ∘ s(ua) ∘ facere ∘ liceto. Vin-
dex ∘ arbitratu ∘ IIviri ∘ qui{q}ve ∘ i(ure) ∘ d(icundo) ∘ p(raerit) ∘ locuples
esto. Ni vindicem ∘ dabit ∘ ìudicatum ∘ {q}ve ∘ faci-
et, secum ducito ∘. iure civili vinctum ∘ habeto.
Si quis ∘ in eo ∘ vim ∘ faciet ∘, ast ∘ eìus ∘ vincitur ∘, du-
pḷi ∘ damnas ∘ esto ∘ colonis ∘ q(ue) eius ∘ colon(iae) ∘ ⊂sestertium⊃
⊂XX milia⊃ ∘ d(are) ∘ d(amnas) ∘ esto ∘, eìusque ∘ pecunìae ∘ cui vo-
let ∘ petitio, IIvir(o) qui ∘ {q}ve ì(ure) ∘ d(icundo) ∘ p(raerit) ∘ exactio ∘ ìudicati-
oque esto.
LXII | | *IIviri ∘, quicumque erunt ∘, i⌜is⌝ IIviri<s> ∘ in eos ∘ singulos*
lictores ∘ binos ∘, accensos ∘ sing(ulos) ∘, scribas ∘ bi-
nos ∘, viatores ∘ binos ∘, librarium ∘, praeconem,
haruspicem, tibicinem ∘ habere ∘ ius ∘ potestas-
que esto ∘, quique ∘ ìn ea colonia ∘ aedil(es) ∘ erunt,
iis ∘ aedil(ibus) ∘ in eos ∘ aedil(es) ∘ sing(ulos) ∘ scribas ∘ sing(ulos) ∘, publi-
cos ∘ cum ∘ cincto limo ∘ IIII ∘, praeconem ∘, haruspi-
cem ∘, tibicinem ∘ habere ius potestasq(ue) ∘ esto ∘. Ex eo
numero ∘, qui ∘ eìus ∘ coloniae ∘ coloni erunt ∘, habe-
to ∘. Iisque IIvir(is) ∘ aedilibusque, dum ∘ eum ∘ mag(istratum) ∘ ha-
bebunt ∘, togas ∘ praetextas ∘, funalia ∘, cereos ∘ ha-
bere ∘ ius potestasq(ue) ∘ esto ∘. Quos ∘ quisque ∘ eo-
rum ita ∘ scribas ∘ lictores ∘ accensos ∘ viatorem
tibicinem haruspicem ∘ praeconem ∘ habebit ∘, iìs
omnibus ∘ eo ∘ anno ∘, quo ∘ anno ∘ quisque ∘ eorum
apparebit ∘, militiae ∘ vacatio ∘ esto ∘, neve ∘ quis ∘ e-
um ∘ eo ∘ anno ∘, quo ∘ mag(istratibus) ∘ apparebit ∘, invitum
militem ∘ facito ∘ neve ∘ fieri ∘ ìubeto ∘ neve ∘ eum
cogito ∘ neve ∘ ius ∘ iurandum ∘ adigito ∘ neve ∘ a-
digi ∘ iubeto ∘ neve ∘ sacramento ∘ rogato ∘ neve
rogari ∘ iubeto ∘, nisi ∘ tumultus ∘ Italici ∘ Gallici-
ve ∘ causa. Eisque ∘ merces ∘ in eos ∘ singul(os) ∘, qui ∘ IIvi-
ris ∘ apparebunt ∘, tanta ∘ esto ∘, ìn scribas ∘ sing(ulos)
⊂sestertium⊃ ⊂mille⊃CC ∘, ìn ∘ accensos ∘ sing(ulos) ∘ ⊂sestertium⊃ ~~D~~CC ∘, ìn lictores
sing(ulos) ⊂sestertium⊃ ~~D~~C, ìn viatores ∘ sing(ulos) ∘ ⊂sestertium⊃ CCCC, ìn libra-
rios sing(ulos) ⊂sestertium⊃ CCC ∘, ìn haruspices ∘ sing(ulos) ⊂sestertium⊃ ~~D~~, prae-
coni ⊂sestertium⊃ CCC ∘, qui ∘ aedilib(us) ∘ appareb(unt) ∘, in ∘ scribas sing(ulos) ∘ ⊂sestertium⊃ ~~D~~CCC,
in ∘ haruspices ∘ sing(ulos) ∘ ⊂sestertium⊃ C, ìn tì-

Ante v. 1 suppl. Hübner, aliter *[- - - si quis ita ma]* suppleri posse adnotavit Crawford. - 3 QVIQVE, - 4 IVDICATVMQVE aes. - 7 scriptum ~~HS~~ CCIↃↃ. - 9 QVIQVE, - 11 IK IIVIRI aes, II IIVIRI visa sunt Crawford. - 27 MAC visum est Hübner in aere, unde em. - 34 ↀ scriptum pro *mille*. - 38 pro ~~HS~~ C Mommsen maluit ~~HS~~ D.

Col. 20

bicines singul(os) ∘ ⊂sestertium⊃ ∘ CCC, ìn
praecones ∘ sing(ulos) ∘ ⊂sestertium⊃ CCC,
iìs ∘ s(ine) ∘ f(raude) ∘ s(ua) ∘ kapere ∘ liceto.

LXIII | | *IIviri ∘, qui primi ∘ ad ∘ pr(idiem) ∘ K(alendas) ∘ Ianuar(ias) ∘*
mag(istratum) ∘ habebunt ∘, appari-
tores ∘ totidem ∘ habento ∘, <quot>
sing(ulis) ∘ apparitores ∘ ex ∘ h(ac) ∘ l(ege) ∘ ha-
bere ∘ licet{o} ∘. Iìsque ∘ apparitorib(us) ∘ merces tanta ∘ esto,
quantam ∘ esse ∘ oporteret ∘, si ∘ partem ∘ IIII anni ∘ a⌜ppar⌝-
uissent ∘, ut ∘ pro ∘ portione ∘, quam diu ∘ apparuissẹnt, mer-
cedem ∘ pro eo ∘ kaperent ∘ itque ∘ iìs ∘ s(ine) ∘ f(raude)
s(ua) ∘ c(apere) ∘ l(iceto) ∘.

LXIIII | | *IIviri, ∘ quicumque ∘ post ∘ colon(iam) deductam ∘ erunt ∘, iì ∘ in ∘ die-*
bus ∘ X ∘ proxumis ∘, quibus ∘ eum ∘ mag(istratum) ∘ gerere ∘
coeperint ∘, at decuriones ∘ referunto ∘, cum ∘ non ∘ minus ∘ duae ∘
partes
ader⌜u⌝nt ∘, quos ∘ et ∘ quot ∘ dies ∘ festos ∘ esse ∘ et ∘ quae ∘ sacra
fieri ∘ publice ∘ placeat ∘ et ∘ quos ∘ ea ∘ sacra facere ∘ place-
at ∘. Quot ∘ ex ∘ eis ∘ rebus ∘ decurionum ∘ maìor ∘ pars ∘, quì
tum ∘ aderunt ∘, decreverint ∘ statuerint ∘, it ∘ ìus ratum-
que ∘ esto ∘ eaque ∘ sacra ∘ ei ∘ que ∘ dies ∘ festi ∘ in ea ∘ colon(ia)
sunto.

LXV | | *Quae ∘ pecunia ∘ poenae ∘ nomine ob ∘ vectigalia ∘, quae*
colon(iae) ∘ G(enetivae) ∘ Iul(iae) ∘ erunt ∘, in publicum ∘ redacta ∘ erit ∘,
eam
pecuniam ∘ ne quis ∘ erogare ∘ neve ∘ cui ∘ dare ∘ neve ∘ attri-
buere ∘ potestatem ∘ habeto ∘ nisi ∘ at ea sacra ∘, quae ìn
colon(ia) ∘ aliove ∘ quo ∘ loco ∘ colonorum ∘ nomine fia<n>t,
neve ∘ quis ∘ aliter ∘ eam ∘ pecuniam ∘ s(ine) ∘ f(raude) ∘ s(ua) ∘ kapito
∘ nẹve ∘ quis
de ∘ ea ∘ pecunia ∘ ad decurìones ∘ referundi ∘ neve ∘ quis
de ∘ ea ∘ pecunia ∘ sententiam ∘ dicendi ∘ ìus ∘ poṭestat(em)-
que habeto ∘. Eamque ∘ pecuniam ∘ ad ea ∘ sacra ∘, quae
in ea ∘ colon(ia) ∘ aliove quo ∘ loco colonor⌜um⌝ nomine
fient ∘, IIviri s(ine) ∘ f(raude) ∘ s(ua) ∘ dato ∘ attribuito ∘ ìtque ∘ ei ∘
facere
ìus ∘ potestasq(ue) ∘ esto ∘. Eique, cui ∘ ea pecunia ∘ dabi-

© Ediciones Universidad de Salamanca

tur ∘, s(ine) ∘ f(raude) ∘ s(ua) kapere liceto.
LXVI | | *Quos pontikfices quosque augures G(aius) ∘ Caesar quive*
ìussu eius colon(iam) ∘ deduxerit ∘, fecerit ∘ ęx colon(ia) Ge-
net(iva) ∘, ei ∘ ponṭifices ∘ eique ∘ augures ∘ c(oloniae) ∘ G(enetivae) ∘
I(uliae) ∘ sunto ∘, eiq(ue)
ponṭi[fi]ces auguresque ìn pontificum ∘ augu-
rum ∘ conlegio in ∘ ea ∘ colon(ia) ∘ sunto ∘, ita uti ∘ quì
optima ∘ lege ∘ optumo ∘ ìure ∘ in ∘ quaque ∘ colon(ia)
pontif(ices) ∘ augures ∘ sunt ∘ erunt ∘. Iìsque ∘ pontificibus
auguribusque ∘, qui ∘ in quoque ∘ eorum collegio
erunt, liberisque ∘ eorum ∘ militiae ∘ munerisq-

2 fortasse *<itque>* ∘ *iis* Mommsen conferens v. 8. - 4 *quot* addidit Mommsen. - 6/7 ARRIP | VISSENT aes, em. Hübner. - 8 in. intellegendum *pro ea* (scil. *portione*), cf. Crawford 1996, 19. - 9 post *deductam* excidisse *primi* suspicatus est Crawford. - 12 ADERINT aes, em. Crawford. - 22 FIAT aes. - 27 COLONORI aes, em. Hübner. - 35 PONII[- 2 -]CES aes.

Col. 21

ue public⌜i⌝ vacatio ∘ sacro ∘ sanctius ∘ esto ∘, utì ∘ pon-
tifici ∘ Romano ∘ est ∘ erit, <a>e<r>aque militaria ∘ ei ∘ omni-
a ∘ merita sunto. De auspicìis, quaeque ad eas res ∘ per-
tinebunt ∘, augurum ∘ iuris ∘ dictio ∘ ìudicatio ∘ esto ∘. Eis-
que ∘ pontificib(us) ∘ auguribusque ∘ ludis ∘, quot ∘ publice ma-
gistratus facient ∘, et cum ∘ ei pontific(es) ∘ augures ∘ sa-
cra ∘ publica ∘ c(oloniae) ∘ G(enetivae) ∘ I(uliae) ∘ facient ∘,
togas ∘ praetextas haben-
di ius ∘ potestasq(ue) ∘ esto. Eìsque ∘ pontificib(us) augurib(us) ∘ -
q(ue) ludos gladiatoresq(ue) inter decuriones specta-
re ius ∘ potestasque esto.
LXVII | | *Quicumque pontif(ices) ∘ quique ∘ augures ∘ c(oloniae) ∘ G(enetivae) ∘*
I(uliae) ∘ post ∘ h(anc) ∘ l(egem) da-
tam in ∘ conlegium pontific(um) ∘ augurumq(ue) ∘ in demor-
tui ∘ damnative ∘ loco ∘ h(ac) l(ege) ∘ lectus ∘ cooptatusve ∘ erit,
is pontif(ex) ∘ augurq(ue) ∘ ìn ∘ c(olonia) ∘ Iul(ia) ∘ ìn
conlegium ∘ pontifex
augurq(ue) ∘ esto, ita ∘ uti ∘ qui ∘ optuma ∘ lege ∘ ìn quaque
colon(ia) ∘ pontif(ices) auguresq(ue) ∘ sunt ∘ erunt ∘. Neve quis
quem ∘ in ∘ conlegium pontificum kapito suble-
gito ∘ cooptato nisi ∘ tunc ∘, cum ∘ minus ∘ tribus pon-
tificib(us) ∘ ex ∘ iìs, qui ∘ c(oloniae) G(enetivae) ∘ sunt ∘, erunt ∘. Neve
quis ∘ quem
in ∘ conlegium ∘ augurum sublegito cooptato ∘ ni-
si tum, cum minus ∘ tribus auguribus ∘ ex ∘ eis, qui
colon(iae) ∘ G(enetivae) ∘ I(uliae) ∘ sunt, erunt.

© Ediciones Universidad de Salamanca

LXVII<I> | | *IIviri* ∘ *praef(ectus)ve* ∘ *comitia* ∘ *pontific(um)* ∘ *augurumq(ue)* ∘,
quos ∘ *h(ac)* ∘ *l(ege)*
⌜fac⌝ere ∘ *oportebit* ∘, *ịta habeto prodi⌜c⌝ito, ita utì*
IIvir(um) creare facere sufficere ∘ *h(ac)* ∘ *l(ege)* ∘ *o(portebit).*
LXIX | | *IIviri* ∘, *qui* ∘ *post* ∘ *colon(iam)* ∘ *deductam primi* ∘ *erunt* ∘, *iì* ∘ *in su-*
o ∘ *mag(istratu)* ∘ *et* ∘, *quicumq(ue)* ∘ *IIvir(i)*
in ∘ *colon(ia)* ∘ *Iul(ia)* ∘ *erunt* ∘, *iì* ∘ *in*
diebus ∘ *LX* ∘ *proxumis* ∘, *quibus* ∘ *eum* ∘ *mag(istratum)* ∘ *gerere coe-*
perint ∘, *ad decuriones* ∘ *referunto* ∘, *cum* ∘ *non* ∘ *minus*
XX ∘ *aderunt* ∘, *uti redemptori* ∘ *redemp* ∘ *toribusque,*
qui ea redempta ∘ *habebunt* ∘, *quae* ∘ *ad sacra* ∘ *resq(ue)*
divinas ∘ *opus* ∘ *erunt* ∘, *pecunia ex* ∘ *lege* ∘ *locationis*
adtribuatur solvaturq(ue) ∘, *neve* ∘ *quisquam* ∘ *rem ali-*
am ∘ *at* ∘ *decuriones* ∘ *referunto* ∘ *neve quot* ∘ *decuri-*
onum ∘ *decret(um) faciunto* ∘, *antequam* ∘ *eis* ∘ *redemp-*
toribus ∘ *pecunia ex lege locationis* ∘ *attribuatur*
solvaturve ∘ *d(ecurionum) d(ecreto), dum* ∘ *ne minus* ∘ *XXX atsint* ∘, *cum*
e(a) r(es) ∘ *consulatur. Quot* ∘ *ita* ∘ *decreverint, eì* ∘ *IIvir(i)*

1 PVBLICE aes. - Pro SANCTIVS *sanct⌜a⌝* coniecit Mommsen - 2 EA ∘ QVE aes. - 14/15 corrigendum fortasse *pontificum augurumque* proposuit Crawford. - 15 *optumo iure* suppl. González ex cap. LXV. - 21 ~~HS~~ pro *eis* aes. - 24 LXVII, pro *facere* HABERE aes, em. Mommsen; ITA ante HABETO del. Hübner; PRODIGITO aes. - 27 ex. II del. Hübner. - 30 QVE del. Hübner.

Col. 22

ṛedem⌜p⌝tori ∘ *redemptoribus* ∘ *attribuendum*
solvendumque curato ∘, *dum* ∘ *ne* ∘ *ex* ∘ *ea* ∘ *pecunia*
solvant ∘ *adtribuant* ∘, *quam* ∘ *pecuniam* ∘ *ex* ∘ *h(ac)* ∘ *l(ege)* ∘
[ad] ẹa sacra ∘, *quae* ∘ *ìn* ∘ *colon(ia)* ∘ *alịove* ∘ *quo* ∘ *loco* ∘ *pu-*
blice ∘ *fiant* ∘, *darì* ∘ *adtribui* ∘ *oportebit.*
[L]XX | | *IIviri, quicu[m]que* ∘ *erunt* ∘, *ei* ∘ *praeter* ∘ *eos, qui primì*
post ∘ *h(anc)* ∘ *l(egem) [fa]cti* ∘ *erunt* ∘, *ei* ∘ *ìn suo* ∘ *mag(istratu)* ∘ *munus*
lu-
dosve ∘ *scaenicos* ∘ *Iovi* ∘ *Iunoni* ∘ *Minervae* ∘ *dẹìs*
deabusq(ue) ∘ *quadriduom* ∘ *m(aiore)* ∘ *p(arte)* ∘ *dieì quot eius fie-*
ri ∘ *⌜poter⌝it* ∘, *arbitratu* ∘ *decurionum faciun-*
to ∘ *inque* ∘ *eis* ∘ *ludis* ∘ *eoque* ∘ *munere* ∘ *unusquis-*
que ∘ *eorum* ∘ *de* ∘ *sua* ∘ *pecunia* ∘ *ne* ∘ *minus* ∘ *⊂sestertium⊃ ⊂bina*
milia⊃
consumito ∘ *et* ∘ *ex* ∘ *pecunia* ∘ *publica* ∘ *in* ∘ *sing(ulos)*
IIvir(os) ∘ *d(um)* ∘ *t(axat)* ∘ *⊂sestertium⊃ ⊂bina milia⊃*
sumere ∘ *consumere ḷic̣eto i⌜t⌝-*

© Ediciones Universidad de Salamanca

que eis ◦ s(ine) ◦ f(raude) ◦ s(ua) ◦ facere ◦ liceto ◦, dum ◦ ne
quis ◦ ex ◦ ea
pecun(ia) ◦ sumat ◦ neve ◦ adtributionem ◦ faciat,
quam ◦ pecuniam ◦ h(ac) ◦ l(ege) ◦ ad ◦ ea ◦ sacra ◦, quae ìn co-
lon(ia) ◦ aliove ◦ quo ◦ loco public{a}e ◦ fient ◦, dari
adtribui ◦ oportebit.
LXXI | | *Aediles ◦, quicumq(ue) ◦ erunt ◦, in ◦ suo ◦ mag(istratu) munus ◦ lu-*
dos<ve> ◦ scaenicos ◦ Iovi ◦ Iunoni ◦ Minervae ◦ tri-
duom ◦ maiore ◦ parte ◦ diei ◦, quot ◦ eius ◦ fieri ◦ pote-
rit ◦, et ◦ unum ◦ diem ◦ in circo ◦ aut ◦ in foro ◦ Veneri
faciunto ◦, ìnque ◦ eis ◦ ludis ◦ eoque ◦ munere ◦ unus-
quisque ◦ eorum ◦ de sua ◦ pecunia ◦ ne minus ◦ ⊂sestertium⊃ ⊂bina
milia⊃
consumito ◦ de<q>ue ◦ publico ◦ ìn ◦ sing(ulos) ◦ aedil(es) ◦ ⊂sestertium⊃
⊂singula milia⊃
sumere ◦ lịceto ◦, eamq(ue) pecuniam ◦ IIvir praef(ectusve)
dandam adtribuendam ◦ curanto ◦ iṭquẹ ìis
s(ine) ◦ f(raude) ◦ s(ua) ◦ c(apere) liceto.
LXXII | | *Q̣uotcumque ◦ pecuniae ◦ stipis ◦ nomine ◦ in aedis*
sacras ◦ datum ◦ ì ◦ nlatum ◦ erit ◦, quot ◦ eius ◦ pecuni-
ae ◦ eis ◦ sacr{i}ìs ◦ super ◦ fuerit ◦, quae ◦ sacra ◦,
uti ◦ h(ac) ◦ l(ege) ◦ ⌜f(ieri)⌝ ◦
oportebit ◦, eị ◦ deo ◦ deaeve ◦, cuìus ◦ ea ◦ aedes ◦ erit ◦, fac-
ta ◦ ⌜fuerint⌝, ne quis ◦ facito ◦ neve ◦ curato ◦ neve ◦ ìnterce-
dito, quo minus ◦ in ea aede ◦ consumatur ◦, ad
quam aedem ◦ ea ◦ pecunia ◦ stipis ◦ nomìne ◦ da-
ta ◦ conlata erit ◦, neve ◦ quis eam ◦ pecuniam ◦ alìo
consumito ◦ nẹ[v]e quis ◦ facito ◦, quo ◦ magis ìn

Fragmentum initia v. 1-3 et 6 continens postea eodem loco atque tabulae cet. comparuit in effossionibus institutis. - 1 litt. P in REDEMPTORI fortasse ex I correcta. - 4 *[ad e]a* Hübner, González. - 7 *[le]cti* Hübner II 5439 in im. typogr., qui litt. EI delevit. - 10 OPORIEBIT aes pro *poterit*, quod em. Mommsen. - 12 et 25 ~~HS~~ ↀↀ scriptum. - 14 IIS aes. - 20/21 *lu*|*dos<ve>* addidit Crawford ex v. 6. - 26 *de<q>ue* em. Crawford. - 32 litt. P in SVPER corr. in B in aere. VTI ◦ H ◦ L ◦ D aes, *d(ata)* solvit Hübner, *⌜f(acere)⌝* em. Frederiksen 1965, 190 adn. 36, *⌜f(ieri)⌝* Crawford. - 34 IT pro *fuerint* aes, em. Mommsen. - 38 *ne[ve]* Hübner II 5439 in im. typogr., Mommsen I² 594, *neve* González ex restitutione.

Col. 23

alia ◦ re consumatur ◦.
LXXIII | | *Ne quis ◦ intra ◦ fines ◦ oppidi colon(iae)ve ◦, qua aratro*
circumductum ◦ erit ◦, hominem ◦ mortuom
inferto ◦ neve ◦ ibi ◦ humato ◦ neve ◦ urito ◦ neve ◦ homi-

nis mortui ∘ monimentum ∘ aedificato ∘. Si quis adversus ∘ ea ∘ fecerit ∘, is ∘ c(olonis) ∘ c(oloniae) ∘ G(enetivae) ∘ Iul(iae) ∘ ⊂sestertium⊃ ⊂V milia⊃ ∘ d(are) ∘ d(amnas) ∘ esto, eiusque ∘ pecuniae ∘ cui ∘ volet ∘ petitio ∘ persecu-tio ex <h>ac ⌜lege⌝ ∘ esto ∘. Itque ∘, quot ∘ inaedificatum erit ∘, IIvir ∘ aedil(is) ∘ ve ∘ dimoḷiendum curanto. Si adversus ∘ ea mortuus ∘ ìnlatus positusve ∘ erit, expianto ∘ uti oportebit.

LXXIV || Ne quis ∘ ustrinam ∘ novam, ubi ∘ homo mortuus combustus ∘ non ∘ erit ∘, prop{r}ius oppidum pas-sus ∘ Đ ∘ facito ∘. Qui ∘ adversus ∘ ea ∘ fecerit ∘, ⊂sestertium⊃ ⊂V milia⊃ ∘ c(olonis) ∘ c(oloniae) ∘ G(enetivae) ∘ Iul(iae) ∘ d(are) ∘ d(amnas) ∘ esto ∘, eiusque ∘ pecuniae ∘ cui ∘ volet ∘ peti-tio ∘ persecutioq(ue) ∘ ex ∘ h(ac) ∘ l(ege) esto.

LXXV || Ne quis ∘ in oppido ∘ colon(ia) ∘ Iul(ia) ∘ aedificium ∘ detegito neve ∘ demolito ∘ neve ∘ disturbato ∘, nisi ∘ si ∘ praedes IIvir(um) ∘ arbitratu ∘ dederit ∘ se ∘ re⌜d⌝aedificaturum ∘, aut nisi ∘ decuriones ∘ decreverint ∘, dum ∘ ne ∘ minus L ∘ ad-sint ∘, cum ∘ e(a) ∘ r(es) ∘ consulatur ∘. Si quis ∘ adversus ∘ ea ∘ fece<rit>, q(uanti) ∘ e(a) ∘ r(es) ∘ e(rit) ∘, t(antam) ∘ p(ecuniam) ∘ c(olonis) ∘ c(oloniae) ∘ G(enetivae) ∘ Iul(iae) ∘ d(are) ∘ d(amnas) ∘ e(sto), eìusq(ue) ∘ pecuniae ∘ qui ∘ volet ∘ pe-titio ∘ persecutioq(ue) ∘ ex ∘ h(ac) ∘ l(ege) ∘ esto.

LXXVI || Figlinas ∘ teglarias ∘ maiorẹs ∘ tẹgularum ∘ CCC ∘ tegu-lariumq(ue) ∘ in oppido ∘ colon(ia) ∘ Iul(ia) ∘ ne quis ∘ habeto. Quì habuerit ∘, it{a} ∘ aedificium isque locus publicus colon(iae) ∘ Iul(iae) ∘ esto, eiusq(ue) ∘ aedificiì ∘, quicumque ∘ ìn ∘ c(olonia) ∘ G(enetiva) ∘ Iul(ia) ∘ i(ure) ∘ d(icundo) ∘ p(raerit) ∘, s(ine) ∘ d(olo) ∘ m(alo) eam ∘ pecuniam in publicum ∘ redigito.

LXX||VII || Si qu⌜a⌝s vias fossaṣ ∘ cloacas ∘ IIvir aedil(is)ve ∘ publice facere inmittere ∘ commutare ∘ aedificare mu-nire intra eos ∘ fines, qui colon(iae) ∘ Iul(iae) ∘ erunt ∘, volet, quot ∘ eius sine ∘ iniuria ∘ privatorum ∘ fi ∘ et ∘, it ∘ is ∘ face-re ∘ liceto.

LXXIIX || Quae ∘ viae ∘ publicae ∘ ìtinerave ∘ publica ∘ sunt ∘ fuerunt intra ∘ eos ∘ fines ∘, qui ∘ colon(iae) ∘ dati ∘ erunt ∘, quicumq(ue) limites quaeque ∘ viae ∘ quaeque ∘ ìtinera ∘ per ∘ eos a-gros ∘ sunt ∘ erunt ∘ fueruntve ∘, eae ∘ viae ∘ eique ∘ limites eaque ∘ ìtinera ∘ publica sunto.

LXXIX || Qui ∘ fluvi ∘ rivi ∘ fontes ∘ lacus ∘ aquae ∘ stagna ∘ paludes sunt ∘ in ∘ agro ∘, qui ∘ colon(is) ∘ h[u]ịus ∘ c(e) ∘ colon(iae) divisus

© Ediciones Universidad de Salamanca

2 litt. VE fortasse delendae sunt, cf. v. 25. - 6 ~~HS~~ IƆƆ scriptum. - 8 EXACTIOQ aes, em. Crawford, quia privatis exactio non fuisset. - 13 ~~HS~~ IƆƆ scriptum. - 19 RERAEDIFICATVRVM aes, em. Hübner, ⌜*p*⌝*eraedificaturum* maluit Mommsen. - 27 post AEDIFICII quaedam excidisse visa sunt Mommsen, EE III p. 112, qui expectavit talia: *eiusq(ue) aedificii [qui volet petitio esto quantique ea res erit] quicumque in c(olonia) ... i(ure) d(icundo) p(raeerit) ... eam pecuniam in publicum redigito*. - 29 QVIS aes, cf. legem Tarent. 39. - 35/37 fortasse scribendum *quique limites per eos agros sunt erunt* (deletis vocabulis CVM et QVAEQVE VIAE QVAEQVE ITINERA et FVERVNTVE) Mommsen. - 40 vix licere solvere *qui colon(iae) huius c(olonis) colon(iae)* observavit Mommsen, qui restituit.

Col. 24

erit ◦, ad ◦ eos ◦ rivos ◦ fontes ◦ lacus ◦ aquasque ◦ sta-
gna ◦ paludes ◦ itus ◦ actus ◦ aquae haustus ◦ iis ◦ item
esto, qui ◦ eum agrum habebunt ◦ possidebunt ◦, utì
ìis fuit ◦, qui ◦ eum ◦ agrum ◦ habuerunt ◦ possederunt.
Itemque ◦ ìis, qui ◦ eum ◦ agrum ◦ habent ◦ possident ha-
bebunt ◦ possidebunt ◦, itineris ◦ aquarum ◦ lex ius-
que esto.
LXXX || *Quot ◦ cuique ◦ negotiì ◦ publice ◦ ìn ◦ colon(ia) ◦ de*
decur(ionum) ◦ sen-
tentia datum erit ◦, is ◦, cui ◦ negotium ◦ datum ◦ erit ◦, e-
ius rei ◦ rationem decurionìb(us) ◦ reddito ◦ referto-
que ◦ in ◦ dieb(us) CL proxumis ◦, <quibus> it ◦ negoṭium ◦ confecerit
quibusve it ◦ negotium gerere ◦ desierit ◦, quot ◦ eius
fieri ◦ poterit ◦ s(ine) d(olo) ◦ m(alo).
LXXXI || *Quicumque ◦ IIvir(i) ◦ aed(iles)ve colon(iae) Iul(iae) ◦ erunt ◦, iì scribis*
suis ◦, qui ◦ pecuniam ◦ publicam colonorumque
rationes ◦ scripturus ◦ erit ◦, antequam ◦ tabulas
publicas scrib⌜*a*⌝*t ◦ tractetve ◦, in contione ◦ palam*
luci ◦ nundinis ◦ in forum ◦ ìus ìurandum ◦ adigi-
to ◦ per Iovem ◦ deosque Penates sese ◦ pecuniam ◦ pu-
blicam eius ◦ colon(iae) ◦ concustodìturum ◦ ratìones-
que ◦ veras ◦ habiturum ◦ esse, u(ti) ◦ q(uod) ◦ r(ecte) ◦ f(actum) ◦
e(sse) ◦ v(olet) ◦ s(ine) ◦ d(olo) ◦ m(alo) ◦, ne-
que ◦ se ◦ fraudem ◦ per litteras facturum ◦ esse ◦ s ◦ c(ientem)
d(olo) ◦ m(alo) ◦. Uti ◦ quisque ◦ scriba ◦ ìta ◦ ìuraverìt ◦, in tabulas
publicas ◦ referatur ◦ facito ◦. Qui ◦ ita ◦ non iurave-
rit ◦, is tabulas ◦ publicas ◦ ne ◦ scribito ◦ neve ◦ aes
apparitorium ◦ mercedemque ◦ ob ◦ e(am) ◦ r(em) ◦ kapito.
Qui ius ◦ iurandum ◦ non ◦ adegerit ◦, ei ◦ ⊂sestertium⊃ ⊂V milia⊃ ◦ mul-
tae ◦ esto ◦, eiusq(ue) pecuniae cui ◦ volet ◦ petitio per-
secutioq(ue) ◦ ex ◦ h(ac) ◦ l(ege) ◦ esto.

LXXXII | | *Qui* ◦ *agri* ◦ *quaeque* ◦ *silvae quaeq(ue)* ◦ *aedificia* ◦ *c(olonis)* ◦
c(oloniae) ◦ *G(enetivae)* ◦ *Ì(uliae),*
quibus ◦ *publice utantur* ◦, *data* ◦ *adtributa* ◦ *e-*
runt ◦, *ne quis* ◦ *eos agros neve* ◦ *eas* ◦ *silvas* ◦ *ven-*
dito neve locato ◦ *longius quam* ◦ *in quinquen-*
nium, neve ◦ *ad* ◦ *decuriones* ◦ *referto* ◦ *neve* ◦ *decu-*
rionum ◦ *consultum* ◦ *facito* ◦, *quo* ◦ *ei* ◦ *agri eaeve*
silvae veneant aliterve ◦ *locentur. Neve si* ◦ *ve-*
nierint ◦, *it* ◦ *circo minus* ◦ *c(oloniae)* ◦ *G(enetivae)* ◦ *Iul(iae)* ◦ *sunto.*
Quique iìs
rebus fructus ◦ *erit, quot* ◦ *se emisse dicat* ◦, *is* ◦ *ìn*
ìuga ◦ *sing(ula)* ◦ *inque* ◦ *annos sìng(ulos)* ◦ *⊂sestertium⊃* ◦ *C*
c(olonis) ◦ *c(oloniae)* ◦ *G(enetivae)* ◦ *Iul(iae)* ◦ *d(are) d(amnas)*
[esto, eiusque pecuniae qui volet petitio persecutiove ex h(ac) l(ege) esto.- - -]

1 QVE del. Hübner, sed cf. Crawford 1996, 439. - 17 SCRIBET aes, em. Crawford. - 18 *in forum <verso>* suppl. Crawford ex leg. Lat. tab. Bant. v. 17/18. - 26 KARITO visum est anterioribus in aere, litt. R quidem quam putabant est P, cuius cornu inferius dextrorsum longius productum est. - 27/28 ~~HS~~ IↃↃ scriptum. *⊂V milium⊃ multa{e}* Hübner. - Suppl. Hübner.

Tab. VI col. 25-27 cap. LXXXII ex. - XCI in. están perdidas.

Tab. VII col. 28-32 cap. XCI ex. - CVI in. Parte a (n. inv. 18628)
58,5/59,2 x 89,7-89,2 x 0,6/0,7 cm. Parte b (n. inv. 18629)
58,5/69 x 68,5/69 x 0,7/0,8 cm.

- - - - - -
[- - - si quis ex h(ac) l(ege) decurio augur pontifex c(oloniae) G(enetivae)
Iul(iae) factus creatusve]

Col. 28

erit ◦, *tum quicumque* ◦ *decurio* ◦ *augur* ◦ *pontifex* ◦ *huiusque*
col(oniae) ◦ *domicilium* ◦ *in ea col(onia)* ◦ *oppido* ◦ *propiusve* ◦ *it* ◦
oppidum ◦ *p(assus)* ◦ *⊂mille⊃*
non habebit ◦ *annis* ◦ *V* ◦ *proxumis* ◦, *unde* ◦ *pignus* ◦ *eius quot* ◦ *satis*
sit ◦ *capi* ◦ *possit* ◦, *is* ◦ *in* ◦ *ea*
col(onia) ◦ *augur* ◦ *pontif(ex)* ◦ *decurio* ◦ *ne* ◦ *es-*
to ◦, *qui<q>ue* ◦ *IIviri* ◦ *in* ◦ *ea col(onia)* ◦ *erunt* ◦, *eius nomen* ◦ *de*
decurio-
nibus ◦ *sacerdotibusque* ◦ *de tabulis publicis* ◦ *eximendûm*
curanto, u(ti) ◦ *q(uod)* ◦ *r(ecte)* ◦ *f(actum)* ◦ *e(sse)* ◦ *v(olent)* ◦,
i ◦ *dq(ue)* ◦ *eos* ◦ *IIvir(os)* ◦ *s(ine)* ◦ *f(raude)* ◦ *s(ua)* ◦ *f(acere)* ◦
l(iceto) ◦.

© Ediciones Universidad de Salamanca

XCII | | *IIviri ◦, quicumque ◦ in ea ◦ colon(ia) ◦ mag(istratum) ◦ habebunt, ei de legationibus publice mittendis ◦ ad decuriones ◦ referunto ◦, cum m(aior) ◦ p(ars) ◦ decurion(um) ◦ eius ◦ colon(iae) ◦ aderit, quot ◦ que ◦ de ◦ his ◦ rebus maior pars ◦ eorum qui ◦ tum ◦ aderunt ◦ constituerit ◦, it ius ratumque esto ◦. Quamque ◦ legationem ◦ ex h(ac) ◦ l(ege) ◦ ex ◦ ve d(ecurionum) d(ecreto) ◦, quot ◦ ex hac ◦ lege ◦ factum ◦ erit, obire oportuerit neque ◦ obi ◦ erit ◦ qui ◦ lectus erit ◦, is pro se vicarium ex ◦ eo ◦ ordine, uti ◦ hac ◦ lege deve <d(ecurionum) d(ecreto)> ◦ d(ari) o(portebit) ◦, dato. Ni ◦ ìta ◦ dederit ◦, ìn res ◦ sing(ulas) ◦, quotiens ita non fecerit, ⊂sestertium⊃ ⊂X milia⊃ colon(is) ◦ huiusque col(oniae) ◦ d(are) ◦ d(amnas) ◦ e(sto) ◦, eiusque pecuniae cui volet petitio persecutioque esto.*

XCIII | | *Quicumque IIvir ◦ post ◦ colon(iam) deductam factus creatusve erit quive praef(ectus) {qui} ab IIvir(o) e lege huius coloniae relictus erit, is de loco publico neve pro loco publico neve ab redemptorẹ ◦ mancipe praed(e)ve donum munus mercedem aliutve quid kapito neve accipito, neve facito, quo quid ex ea re at se suorumve quem perveniat. Qui atversus ea fecerit ◦, ìs ⊂sestertium⊃ ◦ ⊂XX milia⊃ ◦ c(olonis) ◦ c(oloniae) ◦ G(enetivae) ◦ Iul(iae) ◦ d(are) ◦ d(amnas) ◦ e(sto) ◦, eiusque pecuniae cui voḷet petitio persecutioque esto.*

XCIIII | | *Ne quis in hac colon(ia) ◦ ius dicito nẹve cuius in ea colon(ia) iuris dictio esto nisi IIvir(i) aut quem IIvir{i} praef(ectum) reliquerit aut aedil(is) ◦, uti ◦ h(ac) ◦ l(ege) ◦ o(portebit) ◦. Neve quis pro ⌜qu⌝o imper(io) ◦ potestat(e)ve facito, quo quis in ea colonia ius dicat, nisi quem ex ◦ h(ac) ◦ ḷ(ege) ◦ dicere oportebit.*

XCV | | *Qui reciperatores dati erunt, si eo die quo iussi erunt non iudicabunt, IIvir praef(ectus)ve, ubi ◦ e(a) ◦ r(es) ◦ a(getur) ◦, eos rec(iperatores) ◦ eumque, cuius res ◦ a(getur) ◦, adesse iubeto diemque cer-*

Initium suppl. Mommsen apud Hübner II 5439 et eid. I^2 594. - 2 scriptum P ↀ. - 5 QVIVE aes, Q addidit Rodríguez Berlanga. - 6 EXIMENON in aere visum est González. - 7 ex. S ◦ F ◦ S ◦ F ◦ L in aere correctum fuisse ex S ◦ F ◦ F ◦ F ◦ L perspexit Hübner. - 14 pro *is pro se vicarium ... dato ni ita dederit* scribendum fuisse *nec pro se vicarium ... dederit* visum est Mommsen apud Hübner II 5439 et eid. I^2 594. - 15 DEVE ◦ DO ◦ DATO aes, *de(curionum)ve d(ecreto) <dari>* suppl. Rodríguez Ber-

© Ediciones Universidad de Salamanca

langa, *deve <d(ecurionum) d(ecreto)>* Crawford. - 16 HS CCIƆƆ scriptum. - 20 QVI del. Hübner. - 20/21 COLONIAE ... PRO LOCO om. González 1990. - 25 HS CCIƆƆ CCIƆƆ scriptum. - 29 EO aes, em. Mommsen. - 31 caelator primum scripsit OPORTERIT (OPORTERE sive OPORTERI anteriores), continuo correxit. - 34 et 35 *a(getur)* Crawford, *a(gitur)* cet.

Col. 29

tum dicito ◦, quo die atsint, usque ateo, dum e(a) ◦ r(es) ◦
iudicata erit ◦. Facitoque, uti ◦ e(a) r(es) ◦ in diebus XX
proxumis ◦, quibus ◦ d(e) ◦ e(a) r(e) rec(iperatores) ◦ dati ◦ ìussive e-
runt ◦ iudicare ◦, iudic(etur) ◦, u(ti) ◦ q(uod) ◦ r(ecte) ◦ f(actum) ◦
e(sse) ◦ v(olet) ◦. Testibusque
in eam rem publice dum taxat ◦ h(ominibus) XX ◦, qui colon(i)
incolaeve erunt, quibus {h}is qui rem quaere-
⌜t⌝ volet, denunṭịẹtur facito. Quibusq(ue) ita tes-
timonium ◦ ⌜d⌝enuntiatum erit quique in tes-
timonio dicendo nominati erunt, curato,
uti ◦ at ◦ it ◦ iudicium atsint. Testimoniumq(ue)
si quis quit earum rer(um) ◦, quae res tum age-
tur, sciet aut audierit, iuratus dicat faci-
to, uti ◦ q(uod) ◦ r(ecte) ◦ f(actum) ◦ e(sse) ◦ v(olet) ◦, dum ne omnino amplius
h(omines) XX ◦ in iudicia singula testimonium dice-
re cogantur. Neve quem invitum testimo-
nium dicere cogito, cui ei, quae ◦ r(es) ◦ tum age-
tur, gener socer vitricus privignus patron(us)
lib(ertus) consobrinus <sit> propiusve eum ea cogna-
tione atfinitate{m}ve contingat. Si IIvir
praef(ectus)ve, qui ea<m> re<m> colon(is) petet, non ade-
rit ob eam rem, quot ei morbus sonticus
vadimonium iudicium sacrificium funus
familiare feriaeve de⌜n⌝icales erunt, quo
minus adesse possit, sive is propter magistra-
tu⌜m⌝ potestatemve ◦ p(opuli) ◦ R(omani) ◦ minus atesse poterit,
quo magis eo absente de eo, cui ◦ {i}is negotium
facesset, recip(eratores) ◦ sortiantur ◦ reiciantur res iu-
dicetur, ex ◦ h(ac) ◦ l(ege) ◦ n(ihil) ◦ r(ogatur) ◦. Si privatus petet et is, cum
de ea re iudicium fieri oportebit, non aderit
neque arbitratu IIvir(i) praef(ecti)ve, ubi ◦ ẹ(a) r(es) ◦ a(getur) ◦, excu-
sabitur e⌜i⌝ harum quam causam esse, quo minus
atesse possit, morbum sonticum vadimonium
ìudicium sacrificium funus familiare feria⌜s⌝
de⌜n⌝icales eumve propter mag(istratum) potestatemve

© Ediciones Universidad de Salamanca

p(opuli) ∘ R(omani) ∘ atesse non posse{t}, post ei earum, quarum r(erum)
h(ac) l(ege) ∘ quaestio erit, actio ne ∘ esto ∘. Deq(ue) ∘ e(a) ∘ r(e) ∘ si ∘ remps

1 ATSINT in aere correctum ex NTSIVT. - 6/7 QVAERE|RE, - 8 RENVNTIATVM, - 16 EI ∘ QVAE aes, *ei ⌜cuia⌝ r(es)* em. Mommsen conferens Cic. Verr. II 1, 142: *ut optima condicione sit is cuia res sit*; quem secuti sunt omnes Crawford excepto. - 18 SIT suppl. Rodríguez Berlanga. - 20 EA RE COLON aes, *e⌜x⌝ re colon(iae)* em. Dernburg, *ea<m> re<m>* Rodríguez Berlanga, Mommsen, Crawford, *ea {re} colon(ia)* D´Ors. - 20/21 post *non ade|rit* talia excidisse visa sunt Mommsen: *cum de ea re iudicium fieri oportebit, eo absente de eo cui is negotium facesset recipe-ratores sortiuntor reiciuntor res iudicator: si non aderit*. - 23 et 34 DEDICALES aes, corr. Rodríguez Berlanga. - 24/25 MAGISTRA|TVS aes, em. Crawford, item suppl. v. 34. - 31 ET, - 33 FERIAE, - 35 EARVM QVARVM R ∘ R (altera R ex P correcta) aes, solvit Crawford, qui litt. R duplicatis pluralem indicari explanavit, *earum ⌜rerum quarum⌝* Hübner, cet.

Col. 30

lex resque esto ∘, qu⌜a⌝s<i> si neque iudices re⌜i⌝ecti neq(ue) recip(eratores)
in eam rem dati essent.

XCVI | | *Si quis decurio eius colon(iae) ab IIvir(o) praef(ecto)ve postulabit,*
uti ad decuriones referatur, de pecunia publica de-
que multis poenisque deque locis agris aedificis
publicis quo ⌜p⌝acto qu<a>eri iudicarive oporteat, tum
IIvir{i} qui{q}ve iuri dicundo praeri⌜t⌝ ∘ d(e) ∘ e(a) ∘ r(e) ∘ primo
quoque die decuriones consulito decurionum-
que consultum facito fiat, cum non minus m(aior) ∘ p(ars) ∘
decurionum atsit ∘, `cum´ ea re<s> consuletur. Uti ∘ m(aior) ∘ p(ars)
decurionum, qui tum ader⌜u⌝nt, censuer(int) ∘, ita ius
ratumque esto.

XCVII | | *Ne quis IIvir neve quis pro potestate in ea colon(ia)*
facito neve ad decur(iones) referto neve ∘ d(ecurionum) ∘ d(ecretum) ∘ facito
fiat, quo quis colon(is) colon(iae) ∘ patron(us) sit atoptetur-
ve praeter eum, qu⌜i⌝ c(urator) ∘ a(gris) ∘ d(andis) ∘ a(tsignandis) ∘ i(udicandis) ∘ ex lege Iulia est, eum-
que, qui eam colon(iam) ∘ deduxerit, liberos posteros<q>ue
eorum, nisi de ∘ m(aioris) ∘ p(artis) decurion(um), <qui tum ad>erunt, per tabellam
sen ∘ tentia{m} ∘, cum ∘ non minus ∘ L ∘ aderunt, cum ∘ e(a) ∘ r(es)
consuletur. Qui atversus ea fecerit, ⊂sestertium⊃ ⊂V milia⊃ colon(is)
eius colon(iae) ∘ d(are) ∘ d(amnas) ∘ esto, eiusque pecuniae colon(orum) eius
colon(iae) cui volet petitio esto.

XCVIII | | *Quamcumque munitionem decuriones huius-*
ce coloniae ∘ decreverint ∘, si ∘ m(aior) ∘ p(ars) ∘ [[++]] decurionum

atfuerit, cum ◦ e(a) ◦ r(es) ◦ consuletur ◦, eam munitionem fieri liceto, dum ne amplius ◦ in annos sing(ulos) inque homines singulos ◦ puberes operas quinas et ìn iumenta ◦ plaustraria ◦ ìuga sing(ula) operas ternas decernant. Eique munitioni ◦ aed(iles), qui tum erunt, ex d(ecurionum) ◦ d(ecreto) ◦ praesunto. Uti decurion(es) censuerint, ita muniendum curanto, dum ne invito eius opera exigatur, qui minor annor(um) XIIII aut maior annor(um) LX natus erit. Qui in ea colon(ia) intrave eius colon(iae) fines domicilium praediumve habebit ◦ neque ◦ eius ◦ colon(iae) colon(us) ◦ erit ◦, is eidem munitioni uti colon(us) ◦ pare{n}to.

XCVIIII || Quae aquae publicae in oppido colon(iae) Gen(etivae)

1 QVOS SI NEQVE IVDICES RELECTI aes, *qu⌜a⌝s<i> si neque iudices ⌜d⌝electi* em. Hübner, *re⌜i⌝ecti* Crawford conferens Cic. Verr. II 3, 28. - 3 IIVIR in aere corr. ex OIVIR vel DIVIR. - 6 FACTO QVERI aes, *⌜p⌝acto qu(a)eri* em. Huschke, Crawford, *facto* retinendum censuit Bücheler. - 7 IVRI aes, cum alibi *iure* scriptum sit. PRAERIE aes. - 10 CVM inter versus interpositum est. - 11 ADERINT aes, em. Crawford, qui in fine litteras duas erasas esse affirmavit, perperam. – 16 QVE aes; litteras singulares solvit E. Badian apud Crawford ex lege Iul. agr. cap. V, *⌜c⌝u⌜i⌝ c(olonis) a(grorum) d(andorum) a(tsignandorum) i(us)* solverunt anteriores. - 18 restituit Rodríguez Berlanga. - 20 FECERI+(hasta acclivis) Hübner, FECERI Mommsen. ~~HS~~ IↃↃ scriptum. - 24 post M ◦ P ◦ erasae fuerunt litterae duae (vix D D, quae visae sunt Hübner).

Col. 31

adducentur, IIvir(i), qui tum erunt, ad decuriones, cum duae partes aderunt, referto, per quos agros aquam ducere liceat. Qua p⌜a⌝⟦r⟧s maior decurion(um), qui tum aderunt, duci decreverint, dum ne per it aedificium, quot non eius rei causa factum sit, aqua ducatur ◦. Per eos agros aquam ducere i(us) ◦ p(otestas) ◦ que esto, neve quis facito, quo minus ita aqua ducatur.

C || Si quis colon(us) aquam in privatum caducam ducere volet isque at IIvir(um) adierit posṭuḷabit<q>ue, uti ad decurion(es) referat, tum is IIvir, a quo ìta postulatum erit, ad decuriones, cûm non minus XXXX aderunt, referto. Si decuriones m(aior) p(ars), qui tum atfuerint, aquam caducam in privatum duci censuerint, ìta `ea´ aqua ◦ uṭaṭur, quo⌜t⌝ sine privati{m} iniuria fiat ◦, ì(us) ◦ potest(as)que e(sto) ◦.

© Ediciones Universidad de Salamanca

CI | | *Quicumque comitia magistrat<ib>us creandis subrogandis habebit, is ni qu⸢em⸣ eis comitis pro tribu accipito neve renuntiato neve renuntiari ìubeto, qui <in> e⸢a⸣rum qua{e} causa erit, qua{e} eum ◦ h(ac) ◦ ḷ(ege) ◦ in colon(ia) decurionem nominari creari inve decurionibus esse non oporteat non liceat.*

CII | | *IIvir, qui h(ac) ◦ l(ege) ◦ quaeret ◦ iud(icium) ◦ exercebit, quod iudicium uti uno die fiat ◦ h(ac) ◦ l(ege) ◦ praestitu<tu>m non est, ne quis eorum ante ◦ h(oram) ◦ Ị ◦ neve post horam XI ◦ diei quaerito neve iudicium exerceto. Isque IIvir ìn singul(os) accusatores, qui eorum delator erit ◦, ei ◦ h(oras) ◦ IIII ◦, qui subscriptor erit ◦, h(oras) ◦ II ◦ accusandi potest(atem) ◦ facito. Si quis accusator de suo tempore alteri concesserit, quot eius cuique concessum erit, eo amplius cui concessum erit dicendi potest(atem) facito. Qui de suo tempore alteri concesserit, quot eius cuique concesserit, eo minus ei dicendi potest(atem) facito. Quot horas omnino omnib(us) accusatorib(us) in sing(ulas) ◦ actiones dicendi potest(atem) fieri oporteb(it) ◦, totidem horas et alterum tantum ◦ reo ◦ quive pro eo dicet in sing(ulas) ◦ actiones*

3 PR[[R]]S aes, PRẠS Mommsen, EE III p. 111, PARS Rodríguez Berlanga, em. Hübner, inde Mommsen I² 594. - 11 em. Rodríguez Berlanga. - 15 EA inter versus insertum est; QVOE aes. - 17 em. Rodríguez Berlanga. - 18 NI aes, quod defendit Crawford, *n⸢e⸣* em. Hübner, cet. QVA aes, em. Rodríguez Berlanga. - 19 RENVNTIARI in aere correctum esse ex DENVNTIARI visum est anterioribus, perperam. - 20 in. QVI EORVM QVAE aes, corr. sic fere Rodríguez Berlanga ex leg. Malac. cap. 54, deinde idem em. *erit, <e> qua{e}; erit, qua{e}* Crawford. - IVM in aere corr. in EVM, IVM Hübner, TVM primo Rodríguez Berlanga, deinde (p. 270) rectum exhibuit. - 23 *iud(icium)<ve>* em. Hübner, item cet. Crawford excepto.

Col. 32

dicendi potest(atem) facito.

CIII | | *Quicumque in coḷ(onia) ◦ Genet(iva) ◦ IIvir praef(ectus)ve ◦ ì(ure) ◦ d(icundo) praerit, is (!) colon(os) incolasque contributos quocumque tempore colon(iae) ◦ fin(ium) ◦ d⸢efen⸣dendorum causa ◦ a ◦ rmatos educere decurion(es) cen(suerint), quot ◦ m(aior) ◦ p(ars) ◦, qui tum ◦ aderunt, decreverint ◦, id ◦ e(i) ◦ s(ine) ◦ f(raude) ◦ s(ua) ◦ f(acere) ◦ l(iceto) ◦. Isque IIvir (!) aut quem IIvir armatis praefecerit ìdem ius eademque anima{a}dversio esto, uti ◦ tr(ibuno) ◦ mil(itum) ◦ p(opuli) ◦ R(omani) ◦ in exercitu ◦ p(opuli) ◦ R(omani) ◦ est ◦, itque ◦ e(i)*

© Ediciones Universidad de Salamanca

s(ine) ◦ f̣(raude) ◦ s(ua) ◦ f(acere) ◦ l(iceto) ◦ i(us) ◦ p(otestas) ◦
que ◦ e(sto) ◦, dum it, quot
m(aior) p(ars) decurionum decreverit, qui tum aderunt, fiat.
CIIII | | *Qui ◦ limites decumani ◦ quẹ ◦ intra*
fines ◦ c(oloniae) ◦ G̣(enetivae) ◦ deducti ◦ facti-
que ◦ erunt ◦, quaecumq(ue) ◦ fossae ◦ limitales ◦ in eo ◦ ạgro ◦ erunt ◦,
qui iussu ◦ C(ai) ◦ Caesaris ◦ dict(atoris) ◦ imp(eratoris) ◦ et ◦ lege
Antonia ◦ senat(us) ◦ que
c(onsultis) ◦ pl(ebi) ◦ que ◦ sc(itis) ◦ ager ◦ datus atsignatus ◦ erit ◦, ne
quis ◦ limites ◦
decumanosque opsaeptos ◦ neve quit ◦ ìmmolitum ◦ neve ◦
quit ◦ ibi ◦ opsaẹptum habeto, neve eos arato ◦ neve ◦ e⌜a⌝s fossas ◦
opturato ◦ neve ◦ opsaepito, quo minus ◦ suo ◦ ìtinere ◦ aqua ◦
ìre ◦ fḷuẹre ◦ possi`t´. Si quis ◦ atversus ◦ ea ◦ quit fecerit ◦, ìs ◦ ìn
res sing(ulas), quotienscum ◦ q(ue)
fecerịt, ◦ ⊂sestertium⊃ ◦ ⊂mille⊃ ◦ c(olonis) ◦ c(oloniae) ◦ G̣(ene
tivae) ◦ I(uliae) ◦ d(are) ◦ d(amnas) ◦ esto ◦,
eiusq(ue) pecun(iae) ◦ cui volet ◦ petitio ◦ p(ersecutio) ◦ q(ue) esto ◦.
CV | | *Si quis quem decurion(em) indig̣num ◦ ḷoci ◦ aut ◦ ordinis ◦ de-*
curionatus ◦ esse ◦ dicet ◦, praetẹrquam quot ◦ libertinus ◦
erit ◦, et ◦ ab ◦ IIvir(o) ◦ postulabitur, uti de ea re iudici-
um ◦ reddatur ◦, IIvir quo de ea re in ìus aditum erit ◦,
ius ◦ dicito ◦ iudiciaque reddito. Isque ◦ decurio,
qui ◦ iudicio condẹmnatus erit, postea ◦ decurio
ne esto ◦ neve in decurionibus sententiam ◦ dici-
to neve ◦ IIvir(atum) ◦ neve aedilitatem ◦ petito neve
quis IIvir ◦ comitis suffragio ◦ eius ◦ rationem ◦
habeto neve ◦ IIvir(um) ◦ neve ◦ aedilem ◦ renunti-
ato neve renuntiari ◦ sinito ◦.
CVI | | *Quicumque c(olonus) ◦ c(oloniae) ◦ G̣(enetivae) ◦ erit, quae ìussu*
C(ai) ◦ Caesaris ◦ dicṭ(atoris) ◦ ded(ucta) ◦
est, ne que<m> in ea col(onia) ◦ coetum conventum ◦ coniu-
[rationem - - -]

2 ÌS et 5/6 IS | QVE aes, anacoluthum retineri posse censuit Crawford, ⌜*eum*⌝ et ⌜*ei*⌝|*que IIvir(o)* em. Mommsen. - 3 *contributos<que>* Huschke, fortasse recte. - 4 DIVIDENDORVM aes, *d⌜efen⌝dendorum* vel ⌜*tuen*⌝*dendorum* Hübner - 6 ANIMA ◦ ADVERSIO aes. - 10-19 cap. CIIII paene integrum e legis Iuliae agrariae (Crawford 1996, 763-777 n. 54) cap. IIII sumptum est, unde adscripserunt Hübner et Mommsen I^2 584. - 13 *senat(us)que c(onsulto) pl(ebi)que sc(ito)* Mommsen. - 15 EIS aes, EAS lex Iul. agrar. cap. IIII. - 17 litt. T in POSSIT postea addita minore modulo. - 18 ~~HS~~ ↀ scriptum. - 20 *decurion(em)* solvit Crawford, *decurion(um)* cet. - 26 in. N[E] Hübner in exemplo, NE in im. typogr. - 27 PETITO in aere corr. ex PETITIO. - 32 COETVM in aere corr. ex COÌTVM.

Tab. VIII col. 33-37 cap. CVI ex. - CXXIII in.

Perdida a excepción de once fragmentos (de los que uno está compuesto de dos fragmentos que casan) encontrados en El Rubio. Mantenemos la numeración de D´Ors, aunque seguimos a Crawford en cuanto a la colocación de los fragmentos.

Col. 33

Frg. 1 (n. inv. 71214): (9,4) x (11) cm.

\- - - - - -
IIvir(?) ∘ qu[- - -]
esto.
CVIIII | | *Cui ∘ pupillo ∘ pupill[aeve mulierive col(onis) col(oniae) Gen(etivae) Iul(iae) in His]-*
pania ∘ tutor ∘ nọ[n erit incertusve erit, si is pupil]-
lus ∘ eave ∘ pup(illa) ∘ mul[ierve at IIvir(um) adierit et pos]-
tulabit ∘, uti ∘ sibi ∘ tu[torem det et nominabit quem tuto]-
rem ∘ sibi ∘ dari ∘ ṿ[olet, tum is IIvir, a quo ita pos]-
ṭuḷạṭụ[m erit - - -]
\- - - - - -

Mata Carriazo 1931, 19-20; D´Ors 1941, 141-147 frg. 1 (AE 1946, 123, 1); Mallon 1943, 207-209 frg. 1 (= 1982, 62-63); D´Ors 1946, 224-227 (ex anterioribus Wenger 1949, 251-254) et 1953, 241-245 (Degrassi I^2 p. 916-917 ad n. 594); González 1990, 43-44 frg. A et 1991/96, 611 frg. A; Crawford 1986, 239 et 1996, 411. 446-447. - Cf. Schulz 1948, 450-460; D´Ors apud Wenger 1949, 254-256 et 1953a, 415-428.

V. 5 pro litt. P scriptum ꟼ, ut genus femininum indicaretur.

3 ex. PVPILLAE MVLIERIVE COL[- - -] D´Ors 1946 errore aperto. - 5 FAVE Mata Carriazo, - MV[- - -] Mata Carriazo, D´Ors 1941. - 6 ∘ VEI SIBI ∘ +(hasta recta)[- - -] Mata Carriazo; T[VTOREM - - -] D´Ors 1941. - 7 REM ∘ SIBI ∘ DA[- - -] Mata Carriazo. - 8 om. Mata Carriazo et D´Ors 1941, ṬṾḶẠṬ[- - -] Mallon, D´Ors 1946 et postea, Crawford.

Cap. CVIII restituit D´Ors 1953 (et sim. iam antea) ad leg. Salpens. cap. XXVIII, nimis audacter, cf. Wenger 1949, 257; Crawford 1996, 446, in fine (v. 1-2) suppl. *[... qui servus ita aput eos] | IIvir(os) qu[i i(ure) d(icundo) p(raeerunt) eius colon(iae) G(enetivae) I(uliae) manumissus erit liber] | esto* vel fortasse *IIvir q(ui) [i(ure) d(icundo) p(raeerunt) actio petitio persecutioque] | esto.*

Cap. CVIIII (v. 3-8) supplevimus cum Crawford. D´Ors 1953 suppl. ita: *Cui pupillo pupill[aeve mulierive col(onis) col(oniae) Gen(etivae) Iul(iae) in His]- | pania tutor no[n erit incertusve erit, et is pupil] | lus eave pup(illa) mul[ierve ab IIvir(is) q(ui) i(ure) d(icundo) p(raeerunt) eius col(oniae) pos] | tulabit, uti sibi tu[torem det et nominabit quem tuto] | rem sibi dari v[olet, tum is IIvir, a quo ita tutor pos] | ṭuḷạṭụ[s erit - - -]*. V. 3 ex./4 *[... si is pupil] | lus* suppl. iam Schulz. V. 7ex./8 *pos | tulat[um erit - - -]* Crawford.

© Ediciones Universidad de Salamanca

Finem cap. CVIIII secundum legem Salpens. cap. XXIX v. 38-44 (cf. D´Ors 1953, 300-309) restituit D´Ors 1946. Quae restituit Schulz 1948, reiecit D´Ors 1953 et 1953a, at res minus certa est, cf. Crawford 1996, 447.

Col. 35

Huius columnae certe est frg. 6 propter marginem dextrum, in quo dispiciuntur conferruminationis antiquae vestigia. Ex scriptura simillima eidem columnae adsignavit Crawford 1996 frg. 10 (summae columnae, contra Mallon, qui summae col. 37 putavit) et 7.

Frg. 10 (n. inv. 71223): (6,5) x (9,5) cm.

[- - - d]eb ◦ eto ◦ neve ◦ cui ◦ [- - -]
[- - -]+ ◦ ea ◦ dicta ◦ erit ◦ pet[- - -]
[- - - qui]cumque ◦ eru[nt - - -]
- - - - - -

D´Ors 1941, 154 frg. 10 (AE 1946, 123, 4); Mallon 1943, 214-218 frg. 10 (= 1982, 65-67); D´Ors 1946, 234 (ex anterioribus Wenger 1949, 272) et 1953, 251-252 (Degrassi I² p. 916-917 ad n. 594); González 1990, p. 46 frg. J et 1991/96, 611 frg. J; Crawford 1986, 241 et 1996, 411. 447.

2 in. + fuit aut A aut M; om. D´Ors 1941, [- - -ADVERSV]S Mallon, inde D´Ors 1946 et postea, [- - -]Ṣ Crawford 1986, González, *[cu]ṃ* Crawford. - 3 [- - -]CVI QVE D´Ors 1941.

1 restituit D´Ors 1953. - 2 ex. *pet[itio? - - -]* D´Ors 1941, qui 1953 suppl. ita: *[- - - si sententia adversu]s ea dicta erit pet[itio qui volet esto - - -?]*. - V. 3 iungendum esse cum litteris *II[- - -]* | *C[- - -]* col. alterius frg. 5 et restituendum *II[viri qui]cumque eru[nt - - -]* | *C[XX - - -]* proposuit Mallon (inde D´Ors 1946 et postea, Crawford 1986), perperam.

Cum legis Latii cap. LXVI (*de multa, quae dicta erit*) contulit Crawford dubitans.

Frg. 6 (n. inv. 71219): (14,5) x (10) cm.

- - - - - -
[- - -]ụnṭ
[- - -]ỊN+ERINT
[- - - le]g̣ito ◦ ìta ◦ ut ◦ ex
[- - - iu]dices ◦ legant
[- - - iudic]es ◦ legat ◦ ni-
[si - - -]+ ◦ non ◦ erit
[- - -] ạn(nos) ◦ XX ◦ na-
[tus- - -]ịs ◦ causa
[- - -] iudic(- - -} ◦ ++
[- - -]min[us?]
- - - - - -

D´Ors 1941, 150-152 frg. 6 (AE 1946, 123, 2); Mallon 1943, 209-210 frg. 6 (= 1982, 63); D´Ors 1946, 228-229 (ex eis Wenger 1949, 267-269); D´Ors 1953, 246-247 (Degrassi I[2] p. 916-917 ad n. 594); González 1990, p. 45 frg. F et 1991/96, 611 frg. F; Crawford 1986, 239 et 1996, 411. 447.

1 *[- - - s]unt* D´Ors. - 2 [- - -]ỊNṬERINT Mallon, *[- - - s]int erint* D´Ors, *[- - -] inierint* Crawford; + fuit aut I aut T. - 3 *[- - - iudices le]gito* D´Ors, qui suppl. v. 4-5. - 6 + fuit V aut N, hoc intellexerunt omnes, *[- - - eius colo]n(iae)* D´Ors. - 8 *[tus erit qui iud(icio) publico praevarication]is* D´Ors, [- - -]S Crawford 1986. - 9 *[- - -] iudic(es) le | [gat - - -]* D´Ors 1941 et 1946, IVDICIE Mallon, unde *iudic(es) i(n) e(a) [colonia* vel *re]* restituit D´Ors 1953, *iudici e* Crawford 1986, *iudic(- - -) ḷe[- - -]* 1996; ++ sunt prior linea recta, quae fortasse fuit I vel P, vix L, altera fuit E aut F.

D´Ors 1941 suppl. v. 5 ex./6 *ni | [si qui colonus incolave eius colo]n(iae) non erit*, postea supplementis se abstinuit. V. 7-9 *[- - - qui maior annis LX minorve] an(nis) XX na | [tus erit qui iud(icio) publico praevarication]is causa | [condemnatus erit - - -]*, v. 10 supplendum sive [- - - *qui domiciliu]m in [ea colonia habuerint]* (haec iam 1941) sive *[- - -] min[ores - - -]* proposuit D´Ors 1953, *[- - -] min[us? - - -]* Crawford 1996; in fine desiderantur duae litterae, certe non plures quam tres.

Cap. CXIIII adsignavit D´Ors 1953. Conferens legis Latii cap. LXXXVI Crawford 1996 ad v. 6 cogitavit de iudice, *[- -- qui in colo]n(ia) non erit* sive *[- - - cuius in albo nome]n non erit.*

Frg. 7 (n. inv. 71220): (5) x (9) cm.

- - - - - -
[- - -]Q[- 9? -] ịṭa ◦ lẹ[cti - - -]
[- - - ta]bula in ◦ albo ◦ in puḅ[lico - - -]
[- - -] IIvir ◦ iudi[c- - -]
[- - -]ẠD[- - -]
- - - - - -

D´Ors 1941, 152-153 frg. 7 (AE 1946, 123, 9); Mallon 1943, 224-225 frg. 7 (= 1982, 70-71); D´Ors 1946, 229-230 (ex eis Wenger 1949, 269-270); D´Ors 1953, 247-250 (Degrassi I[2] p. 916-917 ad n. 594); González 1990, p. 45-46 frg. G et 1991/96, 611 frag. G, qui cum frg. 11 iunxit; Crawford 1986, 240 et 1996, 411. 447

1 litt. Q supra litt. BV v. 2 sitam om. omnes Crawford excepto, qui suppl. *[- - -] q[ui] ita*, id quod minime spatio sufficit. [- - -]ITA ◦ L[- - -] D´Ors 1941 et 1946, [- - -]ITA ◦ L+(I vel E)[- - -] Mallon, González. - 2 ex. IN PV[- - -] D´Ors 1941, González. - 4 [- - -]AD[- - -] omnes; elementum prius minus probabiliter fuit M.

Plura restituit D´Ors 1953: *[- - -qui] ita le[cti erunt, ea nomina omnia in ta]bula in albo in pub[lico foro ... habeto ... | ...] IIvir iudi[c ... | ...] ad[versus ea fecerit ... actio petitio esto]*. V. 4 fortasse *iudi[care iubeto]* Crawford 1996.

Cap. CXV tribuit D´Ors 1953.

Col. 36

Crawford fragmenta 5, 2, 3, 8, 4, 11 columnae 36, i. e. priori columnae partis alterius tab. VIII adsignavit, id quod satis probabile est. Frg. 5 utique summae columnae est, frg. 11 imae.

Frg. 5 (n. inv. 71218): (15) x (11,3) cm.

col. 36:

(vac.)
[- - - non pe]tet ◦ neque ◦ pos-
[tulaverit - - - qui pro]vinciae ◦ prae-
[rit - - - v]ạdimonium
[- - -] ◦ non ◦ deiera-
[verit - - - i]ṇiuriam ◦ non
[- - -] ịṇ colon(ia)

col. 37:

(vac.)
Ị[vir(-?) - —]
ÇẊ[X?] [- - - - - -]
- - - - - -

D´Ors 1941, 150 frg. 5 (AE 1946, 123, 3); Mallon 1943, 211-214 frg. 5 (= 1982, 64-65); D´Ors 1946, 230-232 (ex eis Wenger 1949, 264-267); D´Ors 1953, 250 (Degrassi I^2 p. 916-917 ad n. 594); González 1990, 45 frg. E et 1991/96, 61 frg. E; Crawford 1986, 240. 241 et 1996, 411-412. 447

Col. 36: Plura suppl. D´Ors. Supra v. 1 finis versus alterius *[- - -]Ṭ* in ipso margine fracto sinistro visus est Mallon, item Crawford 1986, quae littera autem nulla est; versum D´Ors 1946 et postea postremum capituli frg. 2 putavit, perperam. - 1/2 *pos | [tulet - - -]*, - 6 *[fecisse - - -]* suppl. D´Ors. - Versus septimus *[- - -]ḷ*, i. e. I longae cornu superius circ. 2 litt. a dextra litt. N v. 6 in margine fracto situm, visus est Mallon (inde D´Ors 1946 et postea); quod quidem est aeris cicatrix. - Col. 37: *II[- - -] | Ç[- - -]* Mallon, qui iunxit cum v. 3 frg. 10, sine idonea causa, et suppl. ita: *II[viri qui]cumque eru[nt - - -] | C[XX - - -]* (inde D´Ors post a. 1946, Crawford 1986, González). Numeri notam om. Crawford 1996.

Frg. col. 36 tribuit D´Ors 1953 cap. CXVII, id col. 37 cap. CXX.

Frg. 2 (n. inv. 71215 a. b): (7) x (9) cm.

- - - - - -
[- - - iu]dicio ◦ certa-
[re volet - - - c]olon(ia) ◦ sibi ◦
[- - - postula]bit ◦ uti ◦ e(a) ◦ r(es) ◦ in ◦ con-
[- - -]um ◦ ex ◦ edicto e-
[- - - pr]ọmittat ◦ faç[- 3? -]
[- - -]++[- 5? -]
- - - - - -

D´Ors 1941, 147 frg. 2 (AE 1946, 123, 7); Mallon 1943, 220-224 frg. 2 (= 1982, 69-70); D´Ors 1946, 229 (ex eis Wenger 1949, 256-257) et 1953, 248-249 (Degrassi I^2 p. 916-

© Ediciones Universidad de Salamanca

917 ad n. 594); González 1990, 44 frg. B et 1991/96, 611 frg. B; Crawford 1986, 240 et 1996, 412. 448

5 [- - -]MITTAT ∘ EA D´Ors 1941. - 6 ++ prior fuit O (vel Q) potius quam C, G, S (C vel S Mallon dubitans), altera hasta recta, I vel L (fortasse V); [- - -] ∘ *ị*[- - -] Mallon, Crawford 1986, González, [- - -]Q̣I[- - -] Crawford 1996, om. D´Ors.

Plura suppl. D´Ors, qui amplius restituit 1953: *[- - - d(e) e(a) r(e) in ea colon(ia) iu]dicio certa|[re volet - - - eius c]olon(iae) sibi | [non liquere iurabit et postula]bit uti e(a) r(es) in consi|[lio (con[si]|lio]* González 1991/96) *- - - et spati]um ex edicto e(ius) | [q(ui) i(ure) d(icundo) p(raeerit) - - - detur - - - si] omittat faç[- - -]*; Wenger proposuit haec conferens Dig. 4, 8, 13, 4: *[- - - eius c]olon(iae) sibi [de re nondum liquere iura]bit, uti ea res in con(silio) [eius q(ui) i(ure) d(icundo) p(raerit) tractetur(?) et spatiu]m ex edicto e[ius q(ui) i(ure) d(icundo) p(raerit) ad pronuntiandum detur(?) quod si] omittat, fac[ito - - -]*; v. 2 *[- - - in ea c]olonia* suppl. Crawford 1996, qui v. 3/4 cogitavit de supplendo *uti e(a) r(es) in con|[ventum reiciatur]*, v. 4/5 *ex edicto e|[ius qui provinciae praerit]*, v. 5 *[- - -vadimonium pr]ọmittat faç[ito]*.

D´Ors cap. CXVI tribuit et initium frg. 5 finem eius habuit, perperam.

Frg. 3 (n. inv. 71276): (8,5) x (17) cm.

\- - - - - -
[- - -]+AD[- - -]
[- - - cu]m ∘ servo ∘ furti ∘ ag+[- - -]
[- - - d]ominum ∘ it ∘ furtum ∘ pertineat [- - -]
[- - -]s ∘ erit ∘ quam ∘ in ea ∘ colon(ia) ∘ ìuris[- - -]
[- - - eiu]s ∘ reì ∘ in ea ∘ colon(ia) ∘ actio ∘ esto ∘ qụ[- - -]
[- - -]+ ∘ actio ∘ erit ∘ earum ∘ rerum ∘ ali+[- - -]
[- - -]+++[- - -]
\- - - - - -

D´Ors 1941, 154 frg. 3 (AE 1946, 123, 6); Mallon 1943, 220-221 frg. 3 (= 1982, 68-69); D´Ors 1946, 232 (ex anterioribus Wenger 1949, 258-262) et 1953, 252-256 (Degrassi I^2 p. 916-917 ad n. 594); González 1990, 44 frg. C et 1991/96, 611 frg. C; Crawford 1986, 241 et 1996, 412. 448

1 + est hasta declivis ut litt. R, [- - -]RTA[- - -] Mallon, Crawford 1986, inde D´Ors (restituens *[iudicio ce]rta[re volet])*, [- - -]AD[- - -] Crawford 1996. - 2 ex. + fuit aut E aut L; AC Mallon, Crawford 1986, AC[TIO ESTO? - - -] D´Ors 1953, *açṭ[io - - -]* González, AGE[- - -] Crawford 1996. - 5 in. S om. D´Ors 1941, ex. Q[- - -] omnes. - 6 in. + est linea recta ut I, N, [- - -]+ ACTIO Crawford. - ex. + fuit O vel Q; ALIO [- - -] D´Ors in exemplo, in apparatu adnotans aliter esse posse ALIQ[VID], item Mallon, *aliọ[- - -]* Crawford. - 7 +++ sunt cornua litterarum incertarum, om. D´Ors.

Plura suppl. D´Ors, qui 1941 v. 2 ex./3 in. restituit *ac[tio esto, sed si, sciente domino, ad d]ominum*. V. 1-3 M. Kaser in litteris d. 18. Dec. a. 1949 ad D´Ors datis (apud D´Ors 1953, 254) restituenda proposuit hae: *Qui de furto in ea colon(ia)*

© Ediciones Universidad de Salamanca

iudicio ce]rta[re volet quod furtum servus fecerit q(ua) d(e) r(e) cu]m servo furti ac[tio esset si liber esset ita ut ad d]ominum it furtum pertineat ..., quod autem spatio non aptari monuit ipse D´Ors. Conferens leg. Latii cap. 84 v. 13 Crawford suppl. exempli causa ita: *[a quocumque in ius] ad[itum erit, qui - - - in ea | colon(ia) cu]m servo furti age[re volet - - - | nisi ad d]ominum it furtum pertineat, [quae res - - - | non pluri]s erit quam in ea colon(ia) iuris[dictio - - - | erit, eiu]s rei in ea colon(ia) actio esto. q[uibus earum rerum | in ea colo]ṇ(ia) actio erit, earum rerum aliọ[- - -].*

Cap. CXXII tribuit D´Ors 1953.

Frg. 8 (n. inv. 71221): (10,2) x (7,5) cm.

- - - - - -
+AS[- - -]
ME+[- - -]
neqụ[- - -]-
tio ∘ iụ[- - -]
esto ∘ F[- - -]
neve ∘ F[- - -]
probr[- - -]
rẹcịp[erator- - -]
- - - - - -

D´Ors 1941, 153 frg. 8 (AE 1946, 123, 5); Mallon 1943, 219 frg. 8 (= 1982, 68); D´Ors 1946, 232 (ex eis Wenger 1949, 270-271); D´Ors 1953, 250-251 (Degrassi I^2 p. 916-917 ad n. 594); González 1990, p. 46 frg. H et 1991/96, 611 frg. H; Crawford 1986, 240 et 1996, 412. 449

1 + fuit aut E aut L; M ∘ [- - -] D´Ors 1941, +AS[- - -] Mallon, ẸAS[- - -] Crawford, satis probabiliter. - 2 + est linea recta in ipso fine fracto sita; ME+(D?)[- - -] Mallon, inde D´Ors 1946 et postea, ME+[- - -] Crawford. - 3 NEQ[- - -] D´Ors 1941. - 5 et 6 litt. F om. D´Ors 1941, González 1990, cui 1991/96 elementa incerta ibi visa sunt.

V. 3/4 *[- - - ac]|tio iu[dicisque datio - - -]* suppl. D´Ors 1941, *[- - - peti]|tio iu[dicatio]* idem 1953, *[- - - iurisdic]tio iu[dicisque datio - - -]* proposuit Crawford 1996. V. 6 *neve ∘ f[acito? - - -]*, - 7 *probr[osum - - -]* D´Ors 1953, [- - - *in]* | *probr[um - - -]* Crawford 1996 de sponsione in probrum cogitans et conferens leg. Latii cap. 84 v. 12. V. 8 *recip[eratorio iudicio* (vel *-eratores iudicio* D´Ors 1941) *aput ... actio esto]* D´Ors 1946.

Una cum frg. 4 et 9 cap. CXVIII attribuit D´Ors 1953, sine causa.

Frg. 4 (n. inv. 71217): (7,2) x (7,5) cm.

- - - - - -
[- - -]+V++[- - -]
[- - - ad]versus [- - -]

© Ediciones Universidad de Salamanca

[- - -]q̣ue recusa+[- - -]
[- - -] ḍefendat ∘ tuṃ [- - -]
[- - -] qui ∘ ad ∘ eum ∘ +[- - -]
[- - -]+um ∘ +[- —]
- - - - - -

D´Ors 1941, 149-150 frg. 4 (AE 1946, 123, 8); Mallon 1943, 224 frg. 4 (= 1982, 70); D´Ors 1946, 232 (ex eis Wenger 1949, 262-264); D´Ors 1953, 250-251 (Degrassi I^2 p. 916-917 ad n. 594); González 1990, p. 44-45 frg. D et 1991/96, 611 frg. D; Crawford 1986, 240 et 1996, 412. 449.

1+ prima est cornu inferius lineae rectae, altera hastae recta et declivis ut R (I, N, T, R Mallon), tertia hasta transversa inferior ut E, L, S; [- - -]EVM[- - -] D´Ors 1941, qui 1953 a definiendo se abstinuit, *[- - -]çuṛẹ[t - - -]* Crawford 1996. - 3 + fuit N vel T vel B; *recusan[s - - -]* D´Ors 1941, *recusat[- - -]* Mallon, *recusaḅ[it - - -]* Crawford 1996. - 5 ex. + fuit A vel N vel M (A D´Ors 1941, fortasse D Mallon, Ṇ Crawford). - 6 ++ prior est cornu superius linea nescimus qualis (fortasse fuit I), altera potissimum fuit M; [- - -]VM A[- - -] D´Ors 1941, [- - -]ỴṂḌ[- - -] Mallon, [- - -]+VM+[- - -] D´Ors 1953, [- - -]VM+[- - -] Crawford.

V. 2 suppl. D´Ors 1941 ita: *[- - - qui ad]versus [ea* vel *h(anc) l(egem) fecerit - - -]*.

D´Ors 1953 cap. CXVIII tribuit una cum frg. 8 et 9.

Frg. 11 (n. inv. 71224): (5) x (4) cm.

- - - - - -
[- - -]+us ∘ ++[-0-1?-]
[- - - p]lebis
[- - -?] (vac.)

D´Ors 1941, 154 frg. 11 (AE 1946, 123, 11); Mallon 1943, 225 frg. 11 (= 1982, 71); D´Ors 1946, 228 (ex eis Wenger 1949, 272); D´Ors 1953, 245-246 (Degrassi I^2 p. 916-917 ad n. 594); González 1990, p. 44-45 frg. G et 1991/96, 611 frg. G, qui cum frg. 7 iunxit; Crawford 1986, 241 et 1996, 413. 449.

1 + prima est hasta recta, ut litt. I vel T, secunda fuit I vel T, vix P, tertia est pars litt. rotundae ut O, C, G; [- - -]CVS ∘ I[N - - -] D´Ors 1941, [- - -]+VS ∘ I+[- - -] Mallon, [- - -]+VS ∘ I[- - -] D´Ors 1953 in exemplo, *[- - - da]tus* vel *[- - - e]ius i[- - -]* in apparatu, item Crawford 1986, [- - -]ṬṾS ṬṾ[M] Crawford, vix recte, *ius po[testasque esto]* González. - 2 *[- - - p]lebis* D´Ors 1941, item cet., [- - - *p]lebis | [cita - - -]* D´Ors 1946 et postea, recte fortasse. Versus alius si sequebatur, non ad finem perscriptus erat.

Cap. CXIII tribuit D´Ors 1953.

Fragmentum, quod certae columnae adsignari nequit; potissimum fuit col. 36 vel 37.

© Ediciones Universidad de Salamanca

Frg. 9 (n. inv. 71222): (6,5) x (2,6) cm.

- - - - - -
[- - -]+[- - -]
[- - -]VSV[- - -]
[- - - I]Ivir(-?) ∘ *+[- - -]*
[- - -]VM+[- - -]
[- - -]+ERI[- - -]
[- - -]+V+[- - -]
- - - - - -

D´Ors 1941, 153-154 frg. 9 (AE 1946, 123, 10); Mallon 1943, 225 frg. 9 (= 1982, 71); D´Ors 1946, 232 (ex eis Wenger 1949, 262-264); D´Ors 1953, 251 (Degrassi I^2, p. 916-917 ad n. 594); González 1990, p. 46 frg. I et 1991/96, 611 frg. I; Crawford 1986, 241 et 1996, 413. 449

1+ est cornu inferius hastae incertae. - 2 [- - -]SV[- - -] D´Ors 1941 [- - -]+SV[- - -] Mallon, inde D´Ors 1946 et postea, Crawford 1986. - 3 + est linea recta; [- - - II]VIR ∘ [- - -] D´Ors 1941, [- - - II]VIR ∘ +[- - -] Mallon, inde [- - - II]VIR ∘ P̣[RAEFECTVMVE - - -] D´Ors 1946, [- - - I]ỊVIR Ẹ[- - -] Crawford 1996. - 4 litt. L (L vel X D´Ors) visa est Mallon; quae quidem scalpri ictus est non antiquus. + fuit O aut Q; [- - -]VMQ[- - -] D´Ors 1941, Crawford 1986, [- - -]ḶVMQ[- - -] Mallon, inde restituit D´Ors 1946 *[- - - il]ḷumq[ue - - -]* vel *[- - - pro]x̣umo* (hoc maluit 1953), [- - -]IVMQ[VE - - -] Crawford 1996. - 5 + fuit N aut V; [- - -]ERI[- - -] D´Ors, qui 1941 restituit [- - -]ERI[T - - -], [- - -]+ERI[- - -] Mallon, *[- - - f]ueri[t - - -]* Crawford 1996, satis apte. - 6 ++ sunt hastae rectae, prior cum linea transversa velut F vel T; [- - - II]VI[R - - -] D´Ors 1941, [- - -]+V+[- - -] Mallon, D´Ors 1953, *[- - -] ịuḍ[icium - - -]* D´Ors 1946, *[- - -] f̣uẹ[rit - - -]* Crawford 1996.

Una cum frg. 8 et 4 cap. CXVIII tribuit D´Ors 1953.

Tab. IX col. 38-42 cap. CXXIII ex. - CXL (?) ex.

Se conserva la Parte a (n. inv. 18630) 60,3/60,7/59,5 x 93-92,5 x 0,5/05 cm. La parte b está perdida.

- - - - - -
[- - - eum]

Col. 38

qui accusabitur ∘ *ab* ∘ *his* ∘ *iudicibus eo* ∘ *iudicio absolvi iubeto. Qui ita* ∘ *absolutus* ∘ *erit* ∘, *quod* ∘ *iudicium [pr]ạevarication(is)* ∘ *causa ⸢fa⸣c̣tum* ∘ *non* ∘ *sit* ∘, *is* ∘ *eo iudicio* ∘ *h(ac)* ∘ *l(ege) absolutus* ∘ *esto.*

CXXIIII | | Si quis decurio ∘ *c(oloniae)* ∘ *G(enetivae)* ∘ *decurionem* ∘ *c(oloniae) G(enetivae)* ∘ *h(ac)* ∘ *l(ege)* ∘ *de indignitate* ∘ *ac-*

cusabit ∘ eum<que> ∘, quem ∘ accusabit ∘, eo iudicio h(ac) l(ege) ∘ condemna-rit, is, qui quem ∘ eo ∘ iudicio ∘ ex ∘ h(ac) ∘ l(ege) ∘ condemnarit ∘, si volet, ìn ∘ eìus ∘ locum, qui ∘ condemnatus ∘ erit ∘, sententiam dice-re ∘ ex h(ac) ∘ l(ege) ∘ liceto ∘ ìt ∘ que ∘ eum ∘ s(ine) ∘ f(raude) ∘ s(ua) ∘ iure lege recteq(ue) ∘ fa-cere ∘ liceto ∘, eius ∘ que ∘ ìs ∘ locus ∘ ìn ∘ decurionibus ∘ sen-tentiae ∘ dicendae rogandae ∘ h(ac) ∘ l(ege) ∘ esto ∘.

CXXV | | *Quicumque ∘ locus ∘ ludis ∘ decurionibus ∘ datus ∘ ⌜at⌝signatus relictusve erit ∘, ex ∘ quo ∘ loco decuriones ∘ ludos ∘ spectare o(portebit) ∘, ne quis ∘ in ẹo loco ∘ nisi ∘, qui ∘ tum ∘ decurio ∘ c(oloniae) G(enetivae) ∘ erit ∘ qui ∘ -ve tum ∘ magistratus ∘ ìmperium ∘ potestatemve ∘ colonor(um) suffragio ∘ geret ∘ ìussu ∘ {q}ue ∘ C(ai) ∘ Caesa(*vac. *1)ris ∘ dict(atoris) ∘ co(n)s(ulis) ∘ prove co(n)s(ule) ∘ habebit ∘ quive ∘ pro quo ìmperio potestateve tûm in col(onia) ∘ Gen(etiva) ∘ erit ∘, quibusque ∘ locu⌜m⌝ ∘ in decurionum loco ex ∘ d(ecurionum) d(ecreto) ∘ col(oniae) ∘ Gen(etivae) d(ari) ∘ o(portebit) ∘, quod ∘ decuriones ∘ de ∘ <c>r(everint), cum non minus dimidia pars decurionum ∘ adfuerit, cum ∘ e(a) ∘ r(es) ∘ consulta ∘ erit. Ne quis praeter ∘ eos, qui s(upra) s(cripti) s(unt), qui ∘ locus ∘ decurionibus da-tus atsignatus relictusve erit, ìn ∘ eo loco ∘ sedeto ∘ neve quis alium ∘ ìn ea ∘ loca ∘ sessum ∘ ducito ∘ neve ∘ sessum <d>uci iubeto ∘ s<c(iens)> ∘ d(olo) ∘ m(alo). Si quis ∘ adversus{ve} ea ∘ sederit ∘ sc(iens) ∘ d(olo) m(alo) [si]ve quis atversus ∘ ea ∘ sessum ∘ duxerit ∘ ducive ∘ iusserit sc(iens) ∘ d(olo) m(alo) ∘, is ∘ ìn res ∘ sing(ulas) ∘, quotienscumque quit ∘ d(e) ∘ e(a) ∘ r(e) ∘ atversus ∘ ea fecerit ∘, ⊂sestertium⊃ ∘ ⊂V milia⊃ ∘ c(olonis) ∘ c(oloniae) ∘ G(enetivae) ∘ I(uliae) ∘ d(are) ∘ d(amnas) ∘ esto ∘, eiusque pecuniae qui eorum volet ∘ rec(iperatorio) ∘ iudicio ∘ aput ∘ IIvir(um) ∘ praef(ectum)ve actio ∘ petitio perse-cutio ∘ ex ∘ ḥ(ac) ḷ(ege) ∘ i(us) ∘ potest(as)que ∘ e(sto) ∘.*

CXXVI | | *IIvir ∘ aed(ilis) ∘ praef(ectus) ∘ quicumque c(oloniae) ∘ G̣(enetivae) ∘ I(uliae) ∘ ludos ∘ scaenicos ∘ facieṭ, si-ve quis alius c(oloniae) G(enetivae) ∘ I(uliae) ∘ ludos scaenicos faciet ∘, colonos ∘ G̣eneti-vos incolasque ∘ hospites<que> ∘ atventoresque ∘ ìta sessum du-cito ∘ ìta ∘ locum ∘ dato ∘ ⌜at⌝tribuito atsignato ∘, uti d(e) ∘ e(a) r(e) ∘ de*

eo loco ∘ dando atsignando ∘ decuriones ∘, cum ∘ non ∘ min(us) ∘
L ∘ dẹcuriones ∘, cum e(a) ∘ r(es) ∘ c(onsuletur) ∘, in ∘ decurionibus adfuerint ∘,
decreverint statuerint ∘ s(ine) ∘ d(olo) ∘ m(alo) ∘. Quot ∘ ìta ∘ ab decurionib(us)
de loco dando ∘ atsignando statu⌜tum⌝ decretum ∘ erit,
it h(ac) ∘ l(ege) ∘ ị(us) ∘ r(atum) ∘ q(ue) ∘ esto. Neve ∘ is, qui ∘ ludos ∘ faciet ∘, aḷiter aliove
modo sessum ∘ ducito neve ∘ duci ∘ ìubeto ∘ neve ∘ locum ∘ dato
ne<ve> ∘ dari ∘ ìubeto ∘ neve ∘ locum ∘ attribuito ∘ ńeve attribui
iubeto neve ∘ locum ∘ atsignato ∘ neve ∘ atsignari ∘ ìubeto ne-
ve quit ∘ facito ∘, quo{d} a ∘ l ∘ iter ∘ aliove modo ∘, adque ∘ uti ∘
locus datus atsignatus attributusve erit, sedeant ∘, ne-
ve ∘ facito ∘, quo ∘ quis ∘ alieno ∘ loco ∘ sedeat ∘, sc(iens) ∘ d(olo) m(alo). Qui ∘ atver-
sus ∘ ea ∘ fecerit ∘, ìs ∘ in res singulas ∘, quotieṇṣ[c]umque quit ∘
atversus ∘ ea ∘ fecerit ∘, ⊂sestertium⊃ ⊂V milia⊃ ∘ c(olonis) ∘ c(oloniae) ∘ G̣(enetivae) ∘ I(uliae) ∘ d(are) ∘ d(amnas) ∘ e(sto) ∘, eiụṣqụe pecuni-
ae cui volet rec(iperatorio) ∘ iudicio ∘ aput ∘ IIvir(um) ∘ pṛạẹf(ectum)vẹ ∘ ac tio pe-
titio persecutioque ∘ h(ac) ∘ l(ege) ∘ ìus ∘ potestasque ∘ esto.
CXXVII | | *Quicumque ∘ ludi ∘ scaenici ∘ c(oloniae) G̣(enetivae) ∘ I(uliae) ∘ fient ∘, ne quis in or-*

3 in. CANCN in aere visum est Hübner, unde em. CATION; EQITVM pro *factum* aes, em. Hübner. - 8/9 FA | CERE in aere corr. ex M | CERE. - 9 DECVRIONIBVS in aere corr. ex DECVRIONEBVS. - 11 DESIGNATVS aes. - 13 IO in aere visum est Hübner, EO idem in im. typogr. - 14 MAGIST ∘ ATVS Hübner, qui emendavit sine causa, nam R minoris moduli clare cernitur. COLONOS aes. - 15 Q del. Crawford. - 17 LOCVS aes, LOC⌜O⌝S em. Bücheler, LOCV⌜M⌝ Crawford. - 18 DE ∘ R aes. - 22 ex. <D>VCI, - 23 S<C> suppl. Hübner, *s(ciens)* solvit González. - ex. <SIV>E, - 24 MALO, - 26 PECVNIA [-2-]VI Hübner. Scriptum ~~HS~~ IↃↃ, item v. 45. - 28 litt. H ∘ L omissas esse in aere putaverunt omnes. - 31 *hospites<que>* em. Hübner, sine causa. - 33 DISTRIBVITO aes, em. Crawford conferens v. 39. - 36 STATVENDO aes, corr. Hübner. - 37 I ∘ Q omissa R in aere esse visum est Mommsen, mendum corr. id. I^2 594. - 39 *ne<ve>* em. Hübner. - 44 QVOTIEN[SC]VMQVE Hübner, Crawford. - 46 EIV[SQV]E Hübner, Crawford. AIVT, PREFVE in aere visa sunt Hübner, PR[A]EFVE Crawford.

Col. 39

chestram ∘ ludorum spectandor(um) ∘ causa praeter ∘ mag(istratum) ∘
prove ∘ mag(istratu) ∘ p(opuli) ∘ R(omani) ∘ quive i(ure) d(icundo) ∘ p(raerit) ∘ ẹt si quis senator ∘ p(opuli) R(omani) ∘ est ∘ erit

© Ediciones Universidad de Salamanca

fuerit ∘ et si quis ∘ senatoris
f(ilius) ∘ p(opuli) ∘ R(omani) ∘ est ∘ erit ∘ fuerit ∘ et si
quis praef(ectus) ∘ fabrum eius ∘ mag(istratus) prove ∘ magistrat⌜u⌝
qui provinc(iarum) ∘ Hispaniar(um) ulteriorem ∘ Baeticae ∘ pra-
erit (!) optinebit ∘, er⌜i⌝t ∘, et ∘ quos ∘ ex ∘ h(ac) ∘ l(ege) ∘ decurion(um)
loco
decurion⌜u⌝m <d(ecreto)> sedere ∘ oportet ∘ oportebit ∘, praeter ∘ eos,
qui s(upra) ∘ s(cripti) ∘ s(unt) ∘, ne quis in orchestram ∘ ludorum spectan-
dorum ∘ causa ∘ sedeto ∘ neve
quisque ∘ mag(istratus) ∘ prove ∘ mag(istratu) ∘
p(opuli) ∘ R(omani) ∘ q(ui) ∘ i(ure) ∘ d(icundo) ∘ p(raerit) (vac
⊃) ∘ ducito ∘ neve ∘ quem quis sessum ∘ ducito
neve in ∘ eo ∘ loco ∘ sedere ∘ sinito ∘, uti ∘ q(uod) ∘ r(ecte)
f(actum) ∘ e(sse) <v(olet)> ∘ s(ine) ∘ d(olo) ∘ m(alo) ∘.
CXXVIII | | *`II<vir> ∘ aed(ilis)´ pra<e>f(ectus) ∘ c(oloniae) ∘ G̣(enetivae) ∘*
I(uliae) ∘ quicumque erit ∘, is ∘ suo ∘ quoque ∘ anno ∘
mag(istratu) ∘
imperioq(ue) ∘ facito ∘ curato ∘, quod ∘ eius ∘ fieri ∘ poterit,
u(ti) ∘ q(uod) ∘ r(ecte) ∘ f(actum) ∘ ẹ(sse) ∘ v(olet) ∘ s(ine) ∘ d(olo) ∘ m(alo)
∘ mag(istri) ∘ ad ∘ fana ∘ templa ∘ delubra ∘, quẹ<m>
ad modum ∘ decuriones censuerint, suo qu⌜o⌝-
que ∘ anno fiant ∘ e⌜i⌝ ∘ qu[e] d(ecurionum) d(ecreto) ∘ suo
quoque ∘ anno
ludos circenses ∘ sacr[i]ficia ∘ pulvin ∘ ariaque
facienda curent, que<m> [a]d modum quitquit ∘ de ìis
rebus mag(istris) ∘ creandis ∘ [l]ụdis ∘ circensibus ∘ facien-
dis sacrificìis procu[r]andis pulvinaribus ∘ fa-
ciendis ∘ decuriones ∘ statuerint ∘ decreverint,
ea ∘ omnia ∘ ìta ∘ fiant ∘. Deque ìis ∘ omnibus ∘ reḅus,
quae ∘ s(upra) ∘ s(criptae) ∘ s(unt) ∘, quotcumque ∘ decuriones statuerint
decreverint ∘, ìt ∘ ius ∘ ratumque ∘ esto, eiq(ue) ∘ omnes,
at quos ea res ∘ pertinebit ∘, quot quemque eorum
ex ∘ h(ac) ∘ l(ege) facere ∘ oportebit ∘, faciunto s(ine) ∘ d(olo) ∘ m(alo) ∘.
Si quis ∘
atversus ∘ ea ∘ fecerit ∘, quotiens<cum>que ∘ quit ∘ atver-
sus ∘ ea ∘ fecerit ∘, ⊂sestertium⊃ ∘ ⊂X milia⊃ ∘ c(olonis)
∘ c(oloniae) ∘ G̣(enetivae) ∘ I(uliae) ∘ d(are) ∘ d(amnas) ∘
e(sto) ∘, eiusque ∘ pecun(iae)
cui eorum voḷẹṭ ∘ rec(iperatorio) ∘ iudic(io) ∘ aput ∘ IIvir(um) ⟦[inter]⟧-
⟦[regem]⟧ praef(ectum)
actio ∘ petitio ∘ persecutioq(ue) ∘ e(x) ∘ h(ac) ∘ l(ege)
«ius pot(estas) esto.»

© Ediciones Universidad de Salamanca

«CXXIX | | IIvir(i) ∘ aediles praef(ectus) c(oloniae) ∘ G̣(enetivae) ∘ I(uliae) qui cumqu<e> erunt decurionesq(ue) c(oloniae) G̣(enetivae) I(uliae) ∘ qui»-
«cumq(u)e erunt ∘, ì ∘ i omnes d(ecurionum) d(ecretis) diligenter parento optemperanṭo s(ine) d(olo) m(alo) fa»-
«ciuntoque, uti quot ⌜que⌝mq(ue) eor(um) decurionum ∘ d(ecreto) ∘ agere facere o(portebit) ∘, ea om»-
«nia agant faciant, u(ti) q(uod) r(ecte) f(actum) ∘ e(sse) v(olent) s(ine) d(olo) m(alo) ∘. Si quiṣ ìta non fecerit sive quit atver»-
«sus ea fecerit ∘ sc(iens) d(olo) m(alo) ∘, is ∘ in res sing(ulas) ∘ ⊂sestertium⊃ ⊂X milia⊃ <c(olonis)> c(oloniae) ∘ G̣(enetivae) ∘ I(uliae) ∘ d(are) ∘ d(amnas) ∘ e(sto), eiusque ∘ pecuniae cui»
«ẹọr(um) volet ∘ rec(iperatorio) iudic(io) ∘ aput ∘ IIvir(um) praef(ectum)ve actio petitio persecutioque ex ∘ h(ac) ∘ l(ege) ∘»
«ius ∘ potestasque ∘ e(stó).»
«CXXX | | Ne quis IIvir aed(ilis) praef(ectus) c(oloniae) G(enetivae) I(uliae) quicunque erit ad dẹcurion(es) c(oloniae) G(enetivae) referto neṿe decurion(es)»
«consulito neve d(ecretum) d(ecurionum) ∘ facito neve ∘ d(e) ∘ e(a) ∘ r(e) ∘ in tabulas p(ublicas) reḟerto neve referri ∘ iubẹto»
«neve quis ∘ decur(io) ∘ d(e) e(a) r(e), q(ua) ∘ d(e) ∘ r(e) ∘ a(getur) ∘, in decurionib(us) sententiam ∘ dicito neve d(ecretum) d(ecurionum) scri»-
«bito neve in tabulas pu[b]licas referto neve referundum curato, quo quis»
«senator ∘ senatorisve f(ilius) p(opuli) R(omani) c(oloniae) ∘ G(enetivae) ∘ patronus ∘ atoptetur ∘ sumatur ∘ fiat, nisi de tri»-
«um par ∘ tium d(ecurionum) {D} senten[t(ia)] per tabellam fac{i}t⌜a⌝ et nisi de eo homine, de quo»
«tum referetur ∘ consuletu[r], ḍ(ecurionum) d(ecretum) fiat, qui, cum e(a) r(es) a(getur), in Italiam sine imperio privaṭus»
«erit ∘. Si quis adversus ea ad [dec]ụrion(es) rettulerit d(ecretum)ve d(ecurionum) fẹ ∘ cerit faciendumvẹ»
«curaverit inve tabulas p[ublicas] rettu[⌜er⌝it referrive iusserit sive quis in decurionib(us) »
«sententiam ∘ diẋerit ∘ d(ecretum) ∘ ve ∘ [d(ecurionum) scrips]erit ìn tabulas publicas rettulerit referendumve»
«curaverit ∘, in res sing(ulas), quo[tienscu]ṃque quit aṭversus ea fecerit ∘, ⌜is⌝ ⊂sestertium⊃ ⊂C milia⊃ c(olonis) c(oloniae) G̣(enetivae) I(uliae)»
«d(are) d(amnas) e(sto), eiusque pecuniae cui [eor(um) vole]t rec(iperatorio) ∘ iudic(io) aput IIvir(um) interregem praef(ectum) actio»
«petitio persecutioqu[e ex h(ac) l(ege) i(us) pot]est(as)que e(sto).»

«*CXXXI* | | *Neve quis IIvir* ∘ *aed(ilis) pṛaef(ectus) [c(oloniae) G(enetivae) I(uliae) quicu]ṃque erit ad decuriones c(oloniae) G̣(enetivae) referto neve d(ecuriones) con*»

1 et 8 ORCHESTRAM aes, quod retinendum censuerunt Mommsen, EE II (corr. I^2 594) et Crawford 1996 (cf. p. 18), *orchestra{m}* em. Hübner, cet. - 1 *mag(istratus)* solvit Hübner, *mag(istratum)* Crawford. - 2 *mag(istratus)* González. [E]T Hübner, Crawford. - 4 ex. MAGISTRATO aes. - 6 ERVNT aes, ERIT addidit Rodríguez Berlanga, *er⌜i⌝t* em. Hübner. - 7 DECVRIONEM aes, *<d(ecreto)> decurion⌜u⌝m* em. Crawford. - 12 II ∘ AED primo omissum postea suo loco litteris scariphatis adiectum est. PRAF aes. - 14 ex. QVE aes, quod retinendum iudicavit Crawford, *que<m>* em. Hübner. - 15 CENSVERIN in aere visum est Hübner, qui em. - 15/16 QVEM | QVE, - 16 EA pro *ei* aes. - 18 QVE aes, quod retinendum iudicavit Crawford, *que<m>* em. Hübner. - 19 [LV]DIS omnes. - 27 [F]ECERIT Hübner in exemplo, FECERIT in im. typogr. QVOTIENSQVE aes, em. Bücheler. - 28 scriptum ~~HS~~ CIƆ. - 29 ex./30 in. inter IIVIR et PRAEF erasum esse vocabulum INTER | REGEM perspexit Kießling, Klio 17, 1921, 258-260 primus, qui explanavit caelatorem e fine cap. CXXVIII (v. 28 vel 29) in finem simillimam cap. CXXX delapsum esse et inde per cap. CXXXI-CXXXIV usque ad imum marginem col. 37 et tab. IX partem *a* (fortasse usque ad finem legis) continuavisse. Errore intellecto eum et vocabulum INTERREGEM, quod cap. CXXX sed non cap. CXXVIII esset, et versus 21 fere cap. CXXXI malleo erasisse (inscriptionis anterioris vestigia visa sunt Crawford 1996, 395 litt. L, quam dispexit inter v. 44 et 45 in., et litt. A primae cornu extensum col. 40 v. 13, at res minus certa est. Cave ne inscriptionis anterioris putes litt. A postremam col. 40 v. 10) et in litura (usque ad vocabulum PETITIO col. 37 v. 13, cetera extra lituram) cap. CXXIX et CXXX, quae excidissent, et cap. CXXXI, quod erasum esset, litteris minoribus reposuisse. Quod ignoravit Mallon, in dubium vocavit D´Ors, comprobaverunt Gabba 1988, 158 et Frei-Stolba 1988, 197 adn. 21 cf. p. 398. Qua re non perspecta *praef(ectum)<ve>* suppl. Hübner v. 30, item González, Crawford. - 32 QVICVMQVERVNT, - 33 QVICVMQVE aes. - 34 pro *quemq(ue)* CNMQ aes. - 36 scriptum ~~HS~~ CCIƆƆ. - 39 PEFERTO aes secundum Hübner. - 42 PVBLICAS Crawford. - 44 DD SENTEN[.] aes, litt. D alteram expunxerunt omnes praeter Crawford, qui pluralem ita indicari censuit conferens col. XCV v. 35. FACITO aes, *facta* coniecit Fabricius. - 45 ITALIAM aes, quod retinendum censuerunt Mommsen 1875 et Crawford 1996 (cf. p. 18), *Italia{m}* em. Hübner, cet. IMPEEIO aes secundum Hübner. - 47 RETTVLIBIT aes. - 48 DI[XE]RIT Hübner, Crawford. IN aes, quod retinuit Crawford, *in<ve>* em. Hübner. - 49 ẸX pro *is* aes (E neglegenter scripta sine hastis recta et transversa media). ~~HS~~ CCCIƆƆƆ scriptum .

Col. 40

«*sulito neve d(ecretum) d(ecurionum) facito neve d(e) e(a) r(e) in tabulas publicas referto neve referri* ∘ *iubeto*»
«*neve quis decurio d(e) e(a) r(e) in decurionib(us) sententiam dicito neve d(ecretum) d(ecurionum) scrib⌜it⌝o ne*»

© Ediciones Universidad de Salamanca

«ve in tabulas publicas referto neve referundum curato, quo quis senator»
«senatori[s]ve f(ilius) p(opuli) R(omani) c(oloniae) G(enetivae) I(uliae) hospes atoptetur hospitium tessera{s}ve hospit⌜a⌝is cum»
«quo fi[at, n]isi de maio⌜r⌝is ∘ p(artis) decurionum sententia ∘ per tabellam fac{ ∘ i}t⌜a⌝ et nisi»
«de eo [h]omine, de quo tum referetur consuletur d(ecretum) d(ecurionum) fiạt, qui, cum e(a) r(es) a(getur), in I ∘ taliam»
«sine imperio privatus erit. Si quis adversus ea ad decuriones rettulerit d(ecretum)ve»
«d(ecurionum) fe[c]erit faciendumve curaverit inve tabulas publicas rettulerit re»-
«ferrive ∘ iusserit sive quis in decurionibus sententiam dixerit ∘ d(ecretum)ve d(ecurionum)»
«scripserit ìn tabul(as) ∘ public(as) ∘ rettulerit referendumve curaverit {A},»
«ìs ∘ in res sin⌜g(ulas)⌝, quotienscumque qui ∘ t ạdversus ea fecerit, ⊂sestertium⊃ ⊂X milia⊃ c(olonis) c(oloniae)»
«G(enetivae) Iuliae ∘ d(are) ∘ d(amnas) ∘ e(sto) ∘, eiusque pecuniae cui eorum volet ∘ recu(peratorio) iudic(io)»
«aput IIvir(um) pr<a>ef(ectum)ve actio petitio» persecutioque h(ac) l(ege) ∘ ius potest(as)que ∘ esto.

CXXXII | | Ne quis in ∘ c(olonia) ∘ G(enetiva) ∘ post ∘ h(anc) ∘ l(egem) ∘ datam ∘ petitor ∘ kandidatus,
quicumque ∘ in c(olonia) ∘ G(enetiva) ∘ I(ulia) ∘ mag(istratum) ∘ petet, [m]agistratus{ve} ∘ peten-
di causa ∘ in eo anno ∘, quo quisque ∘ anno ∘ petitor
kandidatus mag(istratum) ∘ petet petiturusve ∘ erit ∘, mag(istratus) ∘ pe-
tendi <causa> ∘ convivia ∘ facito ∘ neve ∘ at cenam quem{ve}
vocato ∘ neve ∘ convivium ∘ habeto neve facito ∘ s ∘ c(iens) ∘ d(olo) m(alo)
quo qui⌜s⌝ ∘ suae petitionis ∘ causa ∘ convi<vi> ∘ um habeat
ad cenamve quem{ve} vocet ∘, praeter ∘ dum ∘ quod ip-
se ∘ kandidatus ∘ petitor ∘ in eo anno ∘, <quo> mag(istratum) ∘ petat,
vocar[it] ∘ dum ṭaxaṭ ∘ in ∘ dies ∘ sing(ulos) ∘ h(ominum) ∘ VIIII ∘ convi<vi>um
habeto, si ∘ volet ∘, s(ine) d(olo) m(alo) ∘. Neve quis ∘ petitor ∘ kandidatus
donum munus ∘ aliudve ∘ quit ∘ det ∘ largiatur ∘ peti-
tionis ∘ c ∘ ausa ∘ s ∘ c(iens) ∘ d(olo) ∘ m(alo) ∘. Neve ∘ quis ∘ alterius ∘ petitionis
causa ∘ convivia ∘ facito ∘ neve ∘ quem ∘ ad cenam voca-
to ∘ neve ∘ convivium ∘ habeto ∘ neve ∘ quis ∘ alterius ∘ pe-
titionis ∘ causa ∘ cui ∘ quit ∘ ⌜d⌝[on]um munus aliutve quiṭ
dato donato ∘ largito ∘ sc(iens) ∘ d(olo) ∘ m(alo) ∘. Si quis atversus ea
fecerit, ⊂sestertium⊃ ⊂V milia⊃ ∘ c(olonis) ∘ c(oloniae) ∘

G(enetivae) ◦ I(uliae) ◦ d(are) ◦ d(amnas) ◦ e(sto) ◦, eiusque ◦ pecuniae ◦ cui ◦ eor(um)
volet ◦ rec(iperatorio) ◦ iudic(io) ◦ aput ◦ IIvir(um) ◦ praef(ectum)<ve> ◦ actio ◦ petitio ◦ per-
sec(utio)que ◦ ex ◦ h(ac) ◦ l(ege) ◦ i(us) ◦ potest(as) ◦ que ◦ esto.
CXXXIII || Qui col(oni) ◦ Gen(etivi) ◦ Iul(ienses) ◦ h(ac) ◦ l(ege) ◦ sunt ◦ erunt ◦, eorum omnium uxo-
res, quae ◦ ìn ◦ c(olonia) ◦ G(enetiva) ◦ I(ulia) ◦ h(ac) ◦ l(ege) ◦ sunt ◦, eae ◦ mulierẹs ◦ legibus ◦ c(oloniae) ◦ G(enetivae) ◦ I(uliae) ⌜iu⌝-
rique parento ◦ ìuraque ◦ ex ◦ h(ac) ◦ l(ege) ◦, quaecumque in
hac ◦ lege ◦ scripta sunt ◦, omnium rerum ex ◦ h(ac) ◦ l(ege) ◦ haben-
to ◦ s(ine) ◦ d(olo) m(alo) ◦.
CXXXIV || Ne quis IIvir ◦ aedil(is) ◦ praefectus ◦ c(oloniae) ◦ G(enetivae) qui cumque erit, post
h(anc) ◦ l(egem) ad decuriones ◦ c(oloniae) ◦ G̣(enetivae) ◦ referto nẹve ◦ decuriones ◦ consu-
lit ◦ o neve d(ecretum) ◦ d(ecurionum) facito ◦ neve ◦ d(e) ◦ e(a) ◦ r(e) ◦ in tabulas publicas ◦ re-
ferto neve referri ìubeto nẹve quis decurio, cum e(a)
r(es) a(getur), in decurionibus ◦ sententiam ◦ dicito ◦ neve ◦ d(ecretum) ◦ d(ecuri onum)
scribito ◦ neve in tabulas publicas referto nev[e re]-
ferundum curato ◦, quo cui p ◦ ecunia ◦ publica ◦ a[liutve]
quid honoris ◦ habendi ◦ causa ◦ muneri ◦ sve ◦ d[andi pol]-
*licendi <prove> statua ◦ danda po(*vac.*)nenda detur ◦ do[netur]*

------

2 SCRIBTIO aes - 4 HOSPITMIS (HOSPIIAIIS Hübner, HOSPITALIS Rodríguez Berlanga 270) aes. - 5 MAFOSIS, FACITO aes, *facta* coniecit Fabricius. - 6 ITALIAM aes, quod retinendum censuerunt Mommsen et Crawford, *Italia{m}* em. Hübner, cet. - 9 in. F[E]RRIVE Hübner, Crawford. - 10 IN aes, quod retinuit Crawford, *in<ve>* em. Hübner. CVRAVERITA aes, CVRAVERIT omnes. - 11 in. <I>S Mommsen. SINQ aes, SING omnes. ~~HS~~ CCIↃↃ scriptum. - 13 PREFVE aes. - 15 *magistratus{ve}* omnes. - 18 *causa* post *petendi* addidit Crawford. - 19 FACITO in aere corr. ex FACIDO. Litt. D in *d(olo)* in aere corr. ex P. - 20 QVIT, CONVIVM aes. - 21 *praeterdum* adverbium singulare fortasse ex *praeterquam* ortum, cf. ThLL 10, 2 col. 1004, 64-68. - 23 VOCARI[T] Crawford. DVMTAXAT [IN] DIES Mommsen, DVM AM[PLIVS] DIES Rodríguez Berlanga, rectum exhibuit p. 270; *h(omines)* solvit Crawford. CONVIVM aes. - 24 *hab⌜uerit⌝* em. Crawford. - 25 noluimus emendare imperativos (coniunctivos) praesentis, qui rogationi proprii sunt ut imperativi futuri legi (cf. Crawford 1996, 14). Post DET addidit *donet* Hübner. - 29 Q[..]VM aes, D[ON]VM Hübner. - 31 scriptum ~~HS~~ IↃↃ. - 35/36 VI|RIQVE aes, corr. L. Lange, RhM 30, 1875, 123-124. - 45-47 fines versuum suppl., - 47 *prove* addidit Hübner.

M. Rodríguez de Berlanga, *Los bronces de Osuna*, Málaga 1873; *id.*, *Los nuevos bronces de Osuna*, Málaga 1876 (ambos trabajos en: *id.*, *Los bronces de Osuna*, ed. J. A. Pachón Romero - M. Pastor Muñoz, Granada 1995) con traducción al castellano; C. Ré, *Le tavole di Ossuna*, Roma 1874; *id.*, "Le nuove tavole di Ossuna", *Archivo Giuridico* 19, 1877, 291-321. 420-445; E. Hübner con comentario de Th. Mommsen en *Eph. Epigr.* II, p. 105-151. 221-232 con reproducción tipográfica y en *Eph. Epigr.* III, p. 87-112 con reproducción tipográfica (repetidos con pequeños cambios en Mommsen, *Gesammelte Schriften* I, 1904, 194-264); C. Giraud, *Les bronzes d'Osuna*, Paris 1874; *id.*, *Les bronzes d'Osuna. Remarques nouvelles*, Paris 1875; *id.*, *Les nouveaux bronzes d´Osuna, nouvelle édition revue, corrigée et augmentée*, Paris 1877; J. de Dios de la Rada y Delgado - E. Hinojosa, "Los nuevos bronces de Osuna", *MEA* 8, 1877, 115-174; Hübner, CIL II 5439 con reproducción tipográfica (Mommsen, CIL I^2 594 cf. p. 916; H. Dessau, ILS 6087, con revisión de los calcos de los bronces; C. G. Bruns, *Fontes iuris Romani antiqui. Leges et negotia*. Post curas Theodori Mommseni editionibus quintae et sextae adhibitas septimum edidit O. Gradenwitz, Tubingae 1909, 122-141 n. 28; E. G. Hardy, "Three Spanish Charters and Other Documents", *Roman Laws and Charters*, Oxford 1911/12 [= Aalen 1977], 7-60 con traducción al inglés; O. Gradenwitz, *Die Stadtrechte von Urso, Salpensa, Malaca in Urtext und Beischrift aufgelöst* [SHAW, phil.-hist. Kl. 17], Heidelberg 1920; F. Abbott - A. Johnson, *Municipal Administration in the Roman Empire*, Princeton 1926 [= 1968], 300-317 n. 26; P. F. Girard, *Textes de droit romain*, 6e éd. entièrement revué et augmentée par F. Senn, Paris 1923, Paris 1937, 89-105 n. 16; *Fontes iuris Romani antejustiniani*, pars I. Leges, iterum ed. S. Riccobono, Florentiae 1941 [= 1968], 177 ss. n. 21); A. d´Ors, *Epigrafía jurídica de la España Romana* (Publ. del Instituto Nacional de Estudios Jurídicos, ser. 5^a. Textos jurídicos antiguos c), Madrid 1953, 167-280. 457-460; W. Seston en P.-F. Girard - F. Senn, *Les Lois des romains* (ed. V. Giuffré), Napoli 1977, 200-222; J. González Fernández, *Bronces jurídicos romanos de Andalucía*, Sevilla 1990, 19-51; *id.*, *Corpus de Inscripciones Latinas de Andalucía II*, Sevilla III. La Campiña), Sevilla IV. El Aljarafe, Sierra Norte, Sierra Sur, Sevilla 1996, 611 con traducción al castellano; M. H. Crawford (ed.), *Roman Statutes* (Bulletin Inst. Class. Stud., Suppl. 64), London 1996, 393-454 n. 25 con comentario y traducción al inglés. - Cf. E. Huschke, *Die Multa und das Sacramentum*, Leipzig 1874, 548 ss.; Ae. Hübner, *Exempla scripturae epigraphicae Latinae a Caesaris dictatoris morte ad aetatem Iustiniani* (CIL Auctarium), Berolini 1885, 805 con dibujos de varios capítulos; H. Nissen, "Zu den Römischen Stadtrechten", *RhM* 45, 1890, 107-110; E. Fabricius, "Zum Stadtrecht von Urso", *Hermes* 35, 1900, 205-215 (cap. CXXIII-CXXIIII); H. Dessau, "Zu den spanischen Stadtrechten", *WS* 24, 1902, 242-246; P. Paris, *Promenades archéologiques en Espagne. Altamira - Le Cerro de los Santos - Elche - Carmona - Osuna - Numance - Tarragone*, Paris 1910, 154 ss.; O. Gradenwitz, *Versuch einer Dekomposition des Rubrischen Fragmentes* (SHAW, phil.-hist. Kl. 9), Heidelberg 1915, 7 ss.; *id.*, *Die Stadtrechte von Urso, Salpensa, Malaca in Urtext und Beischrift aufgelöst* (SHAW, phil.-hist. Kl. 17), Heidelberg 1920; E. Kießling, "Zur lex Ursonensis", *Klio* 17, 1921, 258-260 (cap. CXXVIIII-CXXXI); A. von Premerstein, "Die Tafel

© Ediciones Universidad de Salamanca

von Heraclea und die Acta Caesaris", *ZRG* 43, 1922, 113-128; E. Kornemann, RE 16, 1, 1933 col. 613-614 s. v. Municipium; J. Mallon, "Los Bronzes de Osuna. Ensayo sobre la presentación material de la lex coloniae Genetivae Iuliae", *AEA* 56, 1944, 213-237 (= *id.*, *De l'écriture. Recueil d'études publiées de 1937 à 1981*, Paris 1982, 47-54); J. Le Gall, "La date de la lex coloniae Genetivae Iuliae et celle de la lex Mamilia Roscia Peducaea Alliena Fabia", *RPh* 20, 1946, 139-143; A. d'Ors, "Aditamentos epigráficos", *Emerita* 16, 1948, 254-267 (cap. XCVII. CVIIII. CXXX. CXXXI) (de allí AE 1952, 50); J. Mallon, *Paléographie romaine* (Scripturae Monumenta et Studia 3), Madrid 1952, 175 ss. n. 3; A. C. Johnson - P. R. Coleman-Norton - F. C. Bourne (ed.), *Ancient Roman Statutes. A Translation with Introduction, Commentary, Glossary, and Index*, Austin 1961, 97-104 n. 114; P. Batlle Huguet, *Epigrafía Latina*, Barcelona 1963, 230 n. 195 (cap. CXXV); P. Piernavieja, *Corpus de las inscripciones deportivas de la España romana*, Madrid 1977, 310 ss.; *id.*, "Los circos de Hispania", *Segovia. Symposium de arqueología romana* (1974), Barcelona 1977, 100-110 n. 27 (cap. LXXI); H. Freis, *Historische Inschriften zur römischen Kaiserzeit von Augustus bis Konstantin*, Darmstadt 1984, 85-100 n. 42 con traducción al alemán; E. Badian, "E.H.L.N.R", *MH* 45, 1988, 207 (cap. XCV); R. Frei-Stolba, "Textschichten in der *lex coloniae Genetivae Iuliae Ursonensis*. Zu den Kapiteln 66. 70. 71. 125-127 über die Spielveranstaltungen", *SDHI* 54, 1988, 191-225; J. M. Blázquez, "Presas y regadíos en la Hispania romana", *Actas del Coloquio Internacional A. I. E. G. L. sobre "Novedades de Epigrafía Juridica Romana en el último decennio"* (ed. C. Castillo et al.), Pamplona 1989, 397-399 (cap. LXXVIIII); A. T. Fear, "La lex Ursonensis y los apparitores municipales", *Estudios sobre Urso Colonia Iulia Genetiva* (ed. J. González Fernández), Sevilla 1989, 69-78 (cap. LXII. LXIII); R. M. Fernández Fernández, "La ley de la colonia Genetiva Iulia en la experiencia romana sobre las comunidades. Urso 73, 74: de las XII tablas al código de Justiniano", *ibid.*, 79-91 (cap. LXXIII. LXXIIII); D. Johnston, "The Conduct of Trials at Urso", *ibid.*, 11-22; U. Laffi, "Le funzione giudiziarie dei senati locali nel mondo romano", *ibid.*, 23-40; A. D. E. Lewis, "Ne quis in oppido aedificium detegito", *ibid.*, 41-56 (cap. LXXV); J. L. Murga, "Apéndice: Las acciones populares en la lex coloniae Genetivae Iuliae", *ibid.*, 377-447; R. J. A. Talbert, "The Decurions of Colonia Genetiva Iulia in Session", *ibid.*, 57-67; M. H. Crawford, "Arranging seating", *Athenaeum* 81, 1993, 613-618 (en particular, cap. CXXV-CXXVII).

Los fragmentos de Tab. VIII encontrados en El Rubio: J. de Mata Carriazo, "Nuevos fragmentos inéditos de la 'Lex coloniae Genetivae Iuliae'", *Investigación y Progreso* 5, 1931, 19-20; A. d'Ors, "Los bronces de El Rubio", *Emerita* 9, 1941, 198-254 (AE 1946, 123); *id.*, "Lex Ursonensis, caps. 107-123 (de nuevo sobre los bronces de El Rubio)", *ibid.* 14, 1946, 219-236 (AE 1952, 48); *id.*, Aditamentos epigráficos, *ibid.* 16, 1948, 254-267; *id.*, *Epigrafía jurídica de la España Romana*, Madrid 1953, 239-255 (Degrassi, CIL I^2, p. 916-917); J. Mallon, "Les fragments de El Rubio et leur apparténance à la lex Coloniae Genetivae Iuliae", *Emerita* 12, 1943, 193-230 (= *id.*, *De l'écriture. Recueil d'études publiées de 1937 à 1981*, Paris 1982, 55-73); Fr. Schulz, "Lex Salpensana cap. 29 und lex Ursonensis cap. 109", *Studi in onore di Siro Solazzi*,

Napoli 1948, 451-460; L. Wenger, "Neu gefundene Bruchstücke der lex Ursonensis c. 107-123 (Die Bronzeinschriften von El Rubio)", *AAWW* 86, 1949, 245-272 (AE 1951, 32); F. J. Fernández Niezo, "El Derecho en la España romana", en: R. Menéndez Pidal (fund.), *Historia de España* (dir. J. M. Jover Zamora), 3ª ed., II 2, Madrid 1982, 168-179; M. H. Crawford, "Appendix I", en: J. González, "The Lex Irnitana. A new copy of the Flavian Municipal Law", *JRS* 76, 1986, 239-241 (con distribución de los fragmentos algo diversa); *id.* (ed.), *Roman Statutes*, London 1996, 411-413. 446-449; M. del Rivero Sierra, "La tutela mulierum y la concesión de ciudadania a las mujeres en la lex Ursonensis", *Estudios sobre Urso Colonia Iulia Genetiva* (ed. J. González Fernández), Sevilla 1989, 93-98 (frg. 1).

© Ediciones Universidad de Salamanca